REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KUVENDI

VENDIM

Nr. 62/2025

PËR MIRATIMIN E PËRBËRJES DHE PROGRAMIT POLITIK TË KËSHILLIT TË MINISTRAVE

Në mbështetje të neneve 78, 95, 96, 97, 98 të Kushtetutës, të nenit 110 të Rregullores së Kuvendit, bazuar në dekretin e Presidentit të Republikës nr. 333, datë 15.9.2025, "Për emërimin e Këshillit të Ministrave",

K U V E N D I

I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

V E N D O S I:

I. Miratohet përbërja e Këshillit të Ministrave si më poshtë:

1. Zoti Edi Rama	Kryeministër

Kryeministri ushtron edhe përgjegjësitë për ngritjen dhe funksionimin e Ministrit virtual të Inteligjencës Artificiale "Diella".

2. Zonja Belinda Balluku	Zëvendëskryeministër dhe Ministër i Infrastrukturës dhe Energjisë
3. Zonja Albana Koçiu	Ministër i Punëve të Brendshme
4. Zonja Elisa Spiropali	Ministër për Europën dhe Punët e Jashtme
5. Zoti Petrit Malaj	Ministër i Financave
6. Zoti Blendi Gonxhja	Ministër i Turizmit, Kulturës dhe Sportit
7. Zoti Sofjan Jaupaj	Ministër i Mjedisit
8. Zonja Mirela Kumbaro Furxhi	Ministër i Arsimit
9. Zonja Evis Sala	Ministër i Shëndetësisë dhe Mirëqenies Sociale
10. Zonja Delina Ibrahimaj	Ministër i Ekonomisë dhe Inovacionit
11. Zoti Besfort Lamallari	Ministër i Drejtësisë
12. Zoti Pirro Vengu	Ministër i Mbrojtjes
13. Zoti Andis Salla	Ministër i Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural
14. Zoti Ervin Demo	Ministër i Shtetit për Pushtetin Vendor
15. Zonja Majlinda Dhuka	Ministër Shteti dhe Kryenegociator
16. Zonja Adea Pirdeni	Ministër i Shtetit për Administratën Publike dhe Antikorrupsionin
17. Zoti Toni Gogu	Ministër i Shtetit për Marrëdhëniet me Parlamentin

II. Miratohet programi politik i Këshillit të Ministrave sipas tekstit bashkëlidhur këtij vendimi.

III. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

K R Y E T A R I

Niko PELESHI

Miratuar në datën 18.9.2025

SHQIPËRIA 2030

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

KRYEMINISTRIA

PROGRAMI QEVERISËS

2025-2029

SHQIPËRIA 2030

PROGRAMI QEVERISËS

2025-2029

Përmbajtje

Preambulë 3
Shtylla I: Shqipëria Europiane 5
Shtylla II: Rritja Ekonomike e Qëndrueshme 7
Shtylla III: Mirëqenie Për Të Gjithë 9
Shtylla I – SHQIPËRIA EUROPIANE 12
1.1. Anëtarësimi në Bashkimin Europian 12
1.2. Shteti Digjital dhe Siguria Kibernetike 14
1.3. Administrata Publike, Antikorrupsioni dhe Transparenca 17
1.4. Drejtësia dhe të Drejtat Themelore 18
1.5. Politika e Jashtme dhe Diaspora 20
1.6 Mbrojtja dhe Siguria Kombëtare 21
1.7 Siguria Publike 22
Shtylla II – RRITJA EKONOMIKE E QËNDRYESHME 26
2.1 Financat Publike dhe Politika Fiskale 26
2.2 Politikat për Biznesin 28
2.3 Inovacioni dhe Teknologjia 30
2.4 Puna dhe Kapitali Njerëzor 32
2.5 Infrastruktura Moderne 34
2.6 Turizmi 40
2.7 Bujqësia dhe Zhvillimi Rural 41
2.8 Energjia 44
Shtylla III – MIRËQËNIE PËR TË GJITHË 47
3.1. Arsimi dhe Formimi Profesional 47
3.2. Shëndetësia 50
3.3. Familja, Politikat Sociale dhe Strehimi 51
3.4 Pensionet 53
3.5. Fëmijët, Rinia dhe Barazia Gjinore 54
3.6. Mbrojtja e Mjedisit dhe Ndryshimet Klimatike 56
3.7. Pushteti Vendor dhe Zhvillimi Rajonal 58
3.8 Sporti 60
3.9 Kultura 61

Preambulë

Anëtarësimi i Shqipërisë në Bashkimin Europian deri në vitin 2030 është misioni ynë kombëtar, është kryefjala e çdo vendimi, është boshti i çdo reforme, është ëndrra e brezave që ne kemi marrë përsipër ta kthejmë në realitetin e brezit tonë. Ky nuk është një udhëtim protokollesh e ceremonish, por një proces i thellë shtetformimi, që e bën Shqipërinë më të drejtë, më të fortë, më moderne dhe më të denjë për të ecur krah për krah me kombet e zhvilluara të Europës.

Shqipëria Europiane është shtylla e parë dhe busulla që i jep drejtim çdo reforme. Anëtarësimi nuk është vetëm objektiv diplomatik, por proces transformues që forcon shtetin e së drejtës, modernizon shtetin digjital, rrit integritetin e administratës, garanton sigurinë publike dhe kombëtare, dhe e vendos Shqipërinë në zemër të vendimmarrjes europiane. Europa mbi të gjitha është përfitimi i drejtpërdrejtë për qytetarët, në jetën e tyre të përditshme – në punën që bëjnë, në shërbimet që marrin, në të drejtat që gëzojnë dhe në sigurinë që ndiejnë, si pjesë e një familjeje me 450 milionë anëtarë.

Rritja Ekonomike e Qëndrueshme është shtylla e dytë dhe rruga që kthen vizionin në realitet. Shqipëria e re ndërtohet mbi financa të shëndosha dhe tatime të ndershme, mbi një klimë të parashikueshme për biznesin dhe mbi një treg pune që hap dyer për të rinjtë. Ajo ngrihet mbi turizmin që nuk njeh më sezone, mbi bujqësinë dhe fshatin që modernizohen me teknologji, mbi energjinë e pastër që na kthen në eksportues të së ardhmes së gjelbër dhe mbi inovacionin që u jep hapësirë brezave të rinj për të krijuar e për të konkurruar. Dhe mbi të gjitha, ajo shtyhet përpara nga një infrastrukturë moderne – porte, aeroporte, hekurudha dhe korridore rrugore – që lidh Shqipërinë me rajonin, Europën dhe botën, duke e bërë vendin tonë një nyje të re zhvillimi.

Mirëqenia për të Gjithë është shtylla e tretë dhe kontrata jonë me qytetarët. Ajo është kujdesi për fëmijët e vegjël që rriten në çerdhe e kopshte më të mira, është arsimi që lidhet me jetën reale dhe me Europën, është shëndetësia falas e modernizuar, janë pensionet dinjitoze dhe shërbimet sociale që mbështesin ata që kanë nevojë. Është rinia që gjen punë dhe hapësira të reja, është sporti dhe kultura që gjallërojnë përditshmërinë, është mjedisi i mbrojtur dhe ekonomia e gjelbër që bëhen pjesë e zakoneve tona të përditshme.

Ky është programi ynë: Shqipëria Europiane, Shqipëria e rritjes dhe Shqipëria e mirëqenies, tre shtylla, një qëllim, një destinacion. Deri në vitin 2030, Shqipëria nuk do të trokasë më në derën e Europës, sepse dera do të jetë e hapur, dhe ne do të jemi brenda, me dinjitet të plotë dhe me besimin e patundur se gjenerata jonë ka ditur t'i japë historisë shqiptare një fitore që nuk kthehet pas.

Shtylla I: Shqipëria Europiane

Shqipëria Europiane është misioni ynë kombëtar, ëndrra e brezave dhe detyra e gjeneratës sonë. Është busulla që i jep drejtim çdo vendimi dhe ritëm çdo reforme. Synimi është i qartë dhe i afërt: anëtarësimi i plotë në Bashkimin Europian brenda vitit 2030. Ky nuk është thjesht një akt diplomatik, por një proces transformues që e bën shtetin shqiptar më të drejtë, ekonominë më konkurruese dhe shërbimet publike më afër qytetarit.

Shteti i së drejtës është themeli i Shqipërisë Evropiane. Teksa konsolidojmë pavarësinë e gjyqësorit, orientohemi, përmes aleancës me teknologjinë, të kthejmë përfundimisht faqen e drejësisë shqiptare drejt një sistemi efiçent, pa tejzgjatje dhe me standardet më të larta të mbrojtjes së të drejtave të qytetarëve. Kodi i ri Penal dhe Kodi Civil do të jenë shtyllat e një legjislacioni modern të orientuar fuqimisht nga standardet evropiane.

Shteti digjital është fytyra moderne e qeverisjes. Shërbimet publike bëhen të thjeshta, të sigurta e të aksesueshme përmes e-Albania dhe asistentëve inteligjentë, të mbrojtura nga standard të sigurisë kibernetike që respekton standardet më të larta të BE-së. Çdo qytetar, në marrëdhënien e tij të përditshme me shtetin, duhet ta ndjejë Europën në xhepin e tij dhe në telefonin e tij.

Administrata publike ngrihet mbi integritet, transparencë, e redukim të burokracive përmes injektimit të digjitalizimit dhe inteligjencës artificiale në të gjitha proceset e punës. Lufta kundër korrupsionit nuk është vetëm betejë morale, por kusht i panegociueshëm i integrimit. Prokurimet modernizohen, rritet llogaridhënia dhe shteti bëhet gjithnjë e më shumë partner më i besueshëm i qytetarit dhe biznesit.

Siguria publike dhe rendi janë themeli mbi të cilin ndërtohet mirëqenia e qytetarëve dhe besimi tek konsolidimi i imazhit të Shqipërisë si një vend i sigurt me qytete, fshtara dhe kufij të sigurt. Policimi modern, pajisur me teknologji, udhëhequr nga profesionalizmi dhe në bashkëpunim gjithnjë e më intensiv me partnerët evropianë e ndërkombëtarë, garanton rendin, parandalon krimin dhe vihet çdo ditë e më shumë në mbrojtje të të drejtave të çdo qytetari.

Siguria kombëtare dhe mbrojtja janë garancia e stabilitetit. Kapacitetet e emergjencave fuqizohen, forcat tona të armatosura modernizohen dhe ecin krah për krah me standardet e NATO-s. Një Shqipëri e fortë e bën më të fortë rajonin dhe e bën më të sigurt Europën.

Politika e jashtme dhe diaspora janë ura jonë me botën. Diplomacia aktive e vendos Shqipërinë në qendër të dialogut dhe vendimmarrjes europiane, ndërsa diaspora jonë e fuqizuar bëhet ambasadorja më e besueshme e vendit tonë, duke hapur dyer për investime, tregje dhe talente.

Rezultatet janë të matshme dhe të prekshme: deri në vitin 2027 përmbyllim negociatat, në vitin 2028 nënshkruajmë Traktatin e Anëtarësimit dhe në vitin 2030 Shqipëria hyn me dinjitet në familjen europiane. Atë ditë, flamuri kuqezi do të valëvitet krenar mes flamujve të BE-së, jo si një vizitor i përkohshëm, por si pjesë e pandashme e saj.

Ky është realiteti që ne do të ndërtojmë. Ëndrra e brezave nuk do të mbetet më vetëm ëndërr, por do të bëhet e ardhmja e fëmijëve tanë. Shqipëria Europiane nuk është një horizont i largët – është stacioni ynë i afërt, është rruga jonë e përbashkët, është fitorja e gjeneratës sonë.

Shtylla II: Rritja Ekonomike e Qëndrueshme

Rritja ekonomike e qëndrueshme është boshti mbi të cilin ngrihet ky mandat qeverisës. Ajo nuk është thjesht një shifër në tabelat e ekonomisë, por është garancia që Shqipëria ecën përpara me financa të shëndosha, me sipërmarrje që inovon, me një treg pune më të drejtë dhe me një stabilitet makroekonomik që përkthehet në të ardhura më të larta dhe standard më të mirë jetese për çdo familje shqiptare. Rritja jonë është e lidhur me rregullat dhe disiplinën e Bashkimit Europian, sepse vetëm kështu Shqipëria bëhet pjesë e plotë e ekonomisë së madhe europiane.

Financat publike janë garancia e besimit dhe e qëndrueshmërisë. Ne synojmë një shtet që planifikon me përgjegjësi, shpenzon me mençuri dhe vepron me transparencë. Një arkitekturë fiskale e shëndoshë do të jetë ura mes rritjes dhe drejtësisë sociale: përmes barazisë tatimore, llogaridhënies dhe besimit mes shtetit dhe qytetarëve. Qëndrueshmëria fiskale nuk është thjesht disiplinë; është premtimi që gjeneratat që vijnë të gjejnë një ekonomi më të fortë se sot.

Bizneset janë zemra e rritjes ekonomike. Një klimë e qëndrueshme investimesh, mbështetje për ndërmarrjet e vogla dhe të mesme, si dhe hapësira të reja për inovacion e sipërmarrje janë prioritetet tona. Shqipëria po bëhet vend ku procedurat burokratike zvogëlohen, ku sipërmarrësit kanë akses më të lehtë në financa, ku konkurrenca është e ndershme dhe ku biznesi i ndershëm shpërblehet.

Tregu i punës është pasqyra e shëndetit të ekonomisë. Me garancinë rinore, të rinjtë hyjnë me më shumë mundësi në punë; arsimi dual lidh edukimin me jetën reale dhe biznesin; ndërkohë që politikat aktive të punësimit nxisin punë të denja dhe të mirëpaguara. Një ekonomi e qëndrueshme nuk matet vetëm nga rritja e PBB-së, por nga aftësia për të hapur vende pune të sigurta dhe për të rritur cilësinë e jetës së punonjësve.

Infrastruktura moderne është motori i zhvillimit. Portet, aeroportet dhe rrjetet rrugore lidhin tregjet, hapin korridore të reja tregtare dhe i japin Shqipërisë një lëvizshmëri të re. Ky investim krijon jo vetëm punë, por edhe rrit besimin e investitorëve se Shqipëria është një vend që ofron stabilitet, akses dhe perspektivë.

Energjia e së ardhmes është e pastër, e sigurt dhe e përballueshme. Vizioni ynë është të kthejmë potencialin energjetik të Shqipërisë në avantazh kombëtar: për një industri konkurruese dhe për një vend që bëhet pjesë aktive e tranzicionit të gjelbër europian. Energjia e gjelbër për ne është ekonomi, mjedis dhe siguri në të njëjtën kohë.

Inovacioni dhe teknologjia janë pasaporta e brezit të ri drejt botës. Shqipëria e vitit 2030 është një ekonomi që mendon dhe vepron dixhitalisht. Ne synojmë një shoqëri ku inovacioni është kulturë pune, ku teknologjia përmirëson shërbimet publike, ku startup-et kthehen në biznese konkurruese dhe ku inteligjenca artificiale shfrytëzohet me përgjegjësi për të rritur cilësinë e jetës. Vendi ynë do të jetë një hapësirë ku idetë lindin, rriten dhe depërtojnë në tregun europian.

Turizmi është vitrinë dhe motor i ekonomisë sonë. Ne shohim një Shqipëri që pret vizitorë gjatë gjithë vitit, me standarde të larta mikpritjeje, me identitet të fortë kulturor dhe me natyrë të mbrojtur. Me investime në infrastrukturë turistike, me diversifikim të ofertës, nga turizmi bregdetar te ai kulturor, malor, shëndetësor e sportiv – vendi ynë kthehet në një histori suksesi ndërkombëtar. Turizmi nuk është vetëm ekonomi, është histori, kulturë dhe vlerë e shtuar kombëtare.

Bujqësia dhe zhvillimi rural janë themeli i qëndrueshmërisë. Me teknologji moderne, zinxhirë të integruar prodhimi dhe akses më të madh në tregjet europiane, bujqësia shqiptare do të garantojë siguri ushqimore, do të mbështesë eksportet dhe do të lidhet drejtpërdrejt me turizmin. Zhvillimi rural do të thotë më shumë mundësi për fermerët, fshatra më të gjallë, ekonomi lokale më të forta dhe një territor të balancuar mes qytetit dhe fshatit.

Shqipëria e vitit 2030 është pjesë e plotë e Bashkimit Europian, me një ekonomi të hapur dhe konkurruese që ecën në një hap me vendet më të zhvilluara të kontinentit. Është një ekonomi e gjelbër dhe moderne, që i kthen çdo pikë rritjeje në më shumë mundësi, më shumë punë të mirëpaguara dhe më shumë mirëqenie të prekshme për qytetarët. Rritja ekonomike nuk është vetëm objektiv – ajo është rruga për një Shqipëri të fortë, të qëndrueshme dhe europiane.

Shtylla III: Mirëqenie Për Të Gjithë

Mirëqenia është kontrata jonë me qytetarët – jo privilegj për pakicën, por e drejtë për çdo shqiptar. Ky është vizioni i Shqipërisë 2030: një vend me fytyrë njerëzore, me barazi shansesh dhe institucione që punojnë për qytetarin.

Fëmijët dhe të rinjtë janë boshti i politikave tona. Nga çerdhja dhe kopshti, tek shkolla që përqafon teknologjinë dhe inteligjencën artificiale, nga arsimi profesional i lidhur me ekonominë reale tek universitetet me programe ndërkombëtare – ne garantojmë një sistem arsimor që i përgatit për të ardhmen.

Familja është zemra e shoqërisë. Një shtet social e modern duhet të sigurojë strehim të përballueshëm, mbështetje për prindërit e rinj, kujdes për personat me aftësi të kufizuara dhe shërbime sociale komunitare të afërta e cilësore.

Shëndetësia publike është themel i mirëqenies. Ajo nis falas tek mjeku i familjes, mbështetet në spitale të modernizuara dhe funksionon me dosje e receta elektronike, duke u garantuar qytetarëve kujdes shëndetësor cilësor, të barabartë dhe dinjitoz.

Pensionet janë garancia e shtetit për dinjitetin e brezit që ka ndërtuar vendin. Ne do të sigurojmë që çdo pensionist të ketë jo vetëm një mbështetje të drejtë financiare, por edhe akses në shërbime shëndetësore, sociale dhe komunitare që e bëjnë jetën më të sigurt dhe më të plotë.

Rinia është energjia e ndryshimit. Për të rinjtë, kalimi nga shkolla në punë duhet të jetë i lehtë; start-up-et inovative dhe sipërmarrja e re duhet të mbështeten; sporti dhe kultura duhet të jenë pjesë e përditshmërisë. Sepse rinia është gjeneratori i progresit, i krijimtarisë dhe i besimit tek e ardhmja.

Sporti dhe kultura nuk janë luks, por oksigjeni i përditshëm i shoqërisë. Ato gjallërojnë komunitetet, forcojnë identitetin tonë, rrisin shëndetin dhe krijojnë mundësi të reja për të rinjtë. Çdo qytet duhet të ketë hapësira sportive dhe kulturore të hapura, të aksesueshme, që na lidhin e na frymëzojnë si shoqëri.

Mjedisi dhe ekonomia e gjelbër janë garancia e zhvillimit të qëndrueshëm. Shqipëria duhet të rritet pa e shkatërruar natyrën. Riciklimi, hapësirat e gjelbra dhe menaxhimi modern i mbetjeve urbane do të bëhen pjesë e zakoneve të përditshme të qytetarëve dhe politikave publike.

Bashkitë janë krahu i shtetit që sjell shërbimin te dera e qytetarit. Me digjitalizim, financa të forta dhe administratë të motivuar me paga dinjitoze, ato do të sigurojnë shërbime publike cilësore, qendra urbane moderne dhe një portë të hapur për zhvillim.

SHTYLLA I | SHQIPËRIA EUROPIANE

Shtylla I – SHQIPËRIA EUROPIANE

1.1. Anëtarësimi në Bashkimin Europian

a) Çfarë Arritëm Së Bashku

Me votën plebishitare të 11 majit shqiptarët na besuan bujarisht përgjegjësinë e madhe për të përshpejtuar, pa kthim mbrapa, rrugëtimin e Shqipërisë si anëtare e Bashkimit Evropian brenda vitit 2030, si mundësia jonë unike dhe e papërsëritshme për të shënuar pikën e kthesës në historinë e Shqipërisë.

Me anëtarësimin në BE, pasaporta shqiptare do të mbajë simbolin e Bashkimit Europian, për të garantuar lëvizje të lirë pa radhë e pa kontrolle, ndërsa qytetarët tanë do të gëzojnë status e të drejta të barabarta në të gjithë Bashkimin Evropian, me mundësi të njëjta jetese, punësimi, investimi dhe edukimi. Ndaj do të punojmë deri që finalizimin e këtij rrugëtimi ta meritojmë deri në fund — që Shqipëria të mos trokasë, por të hyjë dhe të ulet denjësisht në tryezën e të barabartëve evropianë, brenda kësaj deka de.

Ngritur mbi themelet e reformës së thellë në drejtësi, vendosjes së besimit në funksionimin e institucioneve që luftojnë krimin e organizuar e korruptionin, kthimin e Shqipërisë në një partner të besueshëm me të gjitha organizatat partnere dhe ato ndërkombëtare në garantimin e sigurisë së përbashkët, përqendrohemi tashmë tek konsolidimi dhe modernizimin si pikëprerje për të gjithë reformat që e bëjnë Shqipërinë të anëtarësohet me dinjitet në Familjen e Madhe të Evropës së Bashkuar.

Sot jemi në afër se kurrë kësaj ëndrre sa të vjetër dhe aktuale edhe në sajë të përqafimit të inovacionit në çdo hap të qeverisjes dhe ofrimit të shërbimeve publike ndaj qytetarëve dhe biznesit, kemi shndërruar Shqipërinë në një nga vendet më të avancuar në rajon për qeverisjen digjitale dhe vënien e inteligjencës artificiale në funksion të procesit të negociatave, luftës kundër korrupsionit, si themele të një administrate që sheh vetëm përpara drejt finishit të anëtarësimit.

b) Destinacioni Ynë Europian

Anëtarësimi i Shqipërisë në Bashkimin Europian brenda vitit 2030. Anëtarësimi i Shqipërisë në BE është prioriteti mbi prioritetet i kësaj dekade—busulla që drejton çdo vendim strategjik. Është misioni kombëtar që riformaton në themel shtetin: institucione më të forta, shërbime më cilësore, ekonomi më konkurruese. Si pjesë e familjes evropiane, çlirojmë potencialin e plotë zhvillimor me të njëjtat standarde dhe akses të gjerë në politikat e instrumentet e BE-së.

c) Punët Tona Përpara

- Përmbyllim negociatat e anëtarësimit deri në vitin 2027, duke hapur dhe mbyllur të gjithë kapitujt e *acquis*.
- Nënshkruajmë Traktatin e Anëtarësimit në BE deri në vitin 2028 dhe mundësojmë ratifikimin në parlamentet kombëtare të vendeve anëtare.
- Anëtarësohemi plotësisht në BE brenda vitit 2030, duke siguruar akses të barabartë për qytetarët dhe bizneset në tregun e përbashkët.
- Harmonizojmë plotësisht legjislacionin dhe politikat publike me *acquis communautaire*, duke përdorur për herë të parë ne procesin e integrimit inteligjencën artificiale për ta ulur kohën e transpozimit nga 7 në vetëm 2 vite.
- Rrisim përthithjen e fondeve të BE-së në 1.25 miliardë euro deri në vitin 2030, përmes instrumenteve si RGF dhe IPA III.
- Rrisim praninë e Shqipërisë në institucionet e BE-së, si anëtarë ose vëzhgues, duke integruar ekspertët tanë në strukturat vendimmarrëse europiane.
- Forcojmë kapacitetet e administratës publike me trajnim dhe struktura të posaçme për negociatat, duke përgatitur vendin për zbatimin e fondeve strukturore pas anëtarësimit.
- Konsolidojmë partneritetet strategjike dypalëshe me vendet anëtare për mbështetje politike dhe teknike të anëtarësimit.
- Rrisim ndërgjegjësimin publik për përfitimet e anëtarësimit dhe përgatisim qytetarët e bizneset për akses të plotë në tregun e përbashkët europian.

1.2. Shteti Digjital dhe Siguria Kibernetike

a) Çfarë Arritëm Së Bashku

Në dekadën e fundit, Shqipëria ka kaluar nga një administratë e ngadaltë me sportele fizike, në një shtet digjital ku 95% e shërbimeve publike ofrohen online përmes platformës e-Albania. Nga vetëm 14 shërbime digjitale në vitin 2014, sot qytetarët dhe bizneset kanë akses në 1,250 shërbime publike. Digjitalizimi ka kursyer 620 milionë Euro dhe mbi 1,100 vite pritje radheve per qytetaret dhe bizneset.

Falë revolucionit digjital të kësaj dekade, shumë shërbime merren me një klikim, e të tjerat pa nevojën e ngarkimit të dokumenteve shtesë nga qytetarët e bizneset, duke eliminuar rradhët, por edhe duke shkëputur njëherë e mirë zinxhirin korruptiv në sportele. Sot, Diella, asistentja digjitale e zhvilluar përmes inteligjencës artificiale jo vetem orienton çdo qytetar për të marrë shërbime publike në kohë të shpejtë vetëm përmes një komandë zanore, por ofron edhe 54 dokumente me vulë elektronike.

Shqipëria eshte vendi i vetëm në rajon që po përdor inteligjencën artificiale për të përshpejtuar procesin e anëtarësimit në Bashkimin Evropian, duke automatizuar përkthimin dhe përafrimin e legjislacionit me acquis e BE-se, duke lehtësuar punën e institucioneve dhe duke e vendosur vendin tonë në pararojë të integrimit europian.

Në sajë të një vëmendje të posaçme për ruajtjen e integritit të sistemeve tona, sot Shqipëria është ndër vendet e para në rajon që ofron mbrojtje proaktive kibernetike, duke i bërë ballë me shumë profesionalizëm të gjithë sulmeve te sofistikuara të përditshme, nga aktorë keqdashës, .

b) Destinacioni Ynë Europian

Shqipëria 2030 përqafon digjitalizimin dhe inovacionin në çdo hallkë të qeverisjes dhe konsolidon një ekosistem kombëtar të sigurisë kibernetike, të çertifikuar sipas standardeve të BE-së.

Shërbime publike të thjeshta, të sigurta dhe të aksesueshme nga telefoni apo kompjuteri për çdo qytetar dhe biznes. Sistemet tona komunikojnë drejtpërdrejt me platformat e BE-së, që qytetarët shqiptarë të përfitojnë të njëjtat shërbime si në tregun e vetëm digjital. Zbatojmë plotësisht legjislacionin e ri të BE për mbrojtjen e të dhënave personale, duke rritur besimin e qytetarëve dhe investitorëve. Garantojmë zhvillimin e inteligjencës artificiale në përputhje me EU AI Act, duke siguruar përdorim të sigurt, etik dhe transparent. Inovacioni me inteligjencë artificiale, infrastruktura e avancuar teknologjike

dhe platformat e te dhenave te hapura do të jenë motori i këtij transformimi drejt integrimit europian.

c) Punët Tona Përpara

- Përfundojmë transformimin e e-Albania 2.0 sipas modelit “life events”, duke ofruar shërbime proaktive ku shteti shkon te qytetari dhe të personalizuara sipas rrethanave të jetës.
- Shndërrojmë Diellën në asistenten personale të çdo qytetari dhe biznesi, duke e udhëhequr hap pas hapi në marrjen e shërbimeve elektronike dhe në plotësimin e aplikimeve në e-Albania.
- Digjitalizojmë të gjitha shërbimet publike në nivel vendor për t’i ofruar në e-albania, sipas modelit të shërbimeve publike në nivel qendror.
- Krijojmë një sistem tërësisht të automatizuar të prokurimeve publike me Inteligjencë Artificiale, të ndërveprueshëm edhe me sistemet e Bashkimit Evropian, duke eliminuar korrupsionin, abuzimet dhe ndërhyrjen njerëzore.
- Krijojmë Dosjen Elektronike Shëndetësore për çdo qytetar, sipas standardeve të BE-së, për shërbim shendetesor më cilësor dhe me të aksesueshem.
- Përdorim inteligjencën artificiale në radiologji për të analizuar imazhet mjekësore në mënyrë të automatizuar, duke ndihmuar mjekët të identifikojnë me shpejtësi dhe saktësi diagnozat (si kanceret në faza të hershme, anomalitë pulmonare apo sëmundjet kardiake), duke ulur normën e gabimeve dhe duke rritur cilësinë e shërbimit shëndetësor.
- Zbatojmë inteligjencën artificiale në sistemet tatimore dhe doganore për të identifikuar në kohë reale anomalitë, duke rritur transparencën, ulur evazionin dhe përshpejtuar procedurat për qytetarët dhe bizneset.
- Vendosim Inteligjencën Artificiale në qendër të emergjencave civile kombëtare, duke identifikuar në kohë reale rreziqet (zjarre, tërmete, trafik ajror, trafik tokësor etj.)
- Vëmë në funksion Portofolin e Identitetit Digjital, me dokumente identifikimi të vlefshme në të gjithë BE-në nga viti 2027.
- Kthejmë Platformën e Bashkëqeverisjes nga një mekanizëm ndërveprimi në një sistem inteligjent, të fuqizuar nga AI, që analizon automatikisht ankesat, sugjeron zgjidhje ligjore dhe gjeneron rekomandime për reforma – nje model ne përputhje të plotë me standardet e BE-së për qeverisjen digjitale.
- Përdorim inteligjencën artificiale mbi të dhënat bujqësore, meteorologjike dhe satelitore, për të krijuar sisteme parashikuese mbi prodhimin dhe cilësinë e të

korrave, duke ulur rrezikun nga përmbytjet, thatësirat apo fatkeqësi të tjera natyrore dhe duke garantuar sigurinë ushqimore afatgjatë.

- Implementojmë *European Case Law Identifier (ECLI)* në Shqipëri, duke i dhënë çdo vendimi gjyqësor një identifikues unik dhe të krahasueshëm me jurisprudencën evropiane.
- Hapim epokën e re të shërbimeve konsullore me apostilim elektronik të dokumenteve, në të gjithë hapësirën evropiane, sipas parimit "Once Only".
- Krijojmë AI Factory si motorin kombëtar të inteligjencës artificiale për krijimin e zgjidhjeve inovative ne administratën publike, ne ekonomi dhe ne shoqeri.
- Vijojmë nismën "Government AI Campus", për ndërtimin e kapaciteteve të nëpunësve civilë në përdorimin etik dhe efektiv të AI, nga shëndetësia deri te arsimi dhe shërbimet ndaj qytetarëve.
- Ngrejmë Qendrën Kombëtare të Përpunimit të Larte (HPC) për analizë të avancuar të të dhënave dhe trajnime të modeleve te inteligjencës artificiale ne dispozicion te qeverise, akademise dhe sipermarrjeve, duke vendosur në zemër të zhvillimit kombëtar fuqinë e teknologjisë.
- Shndërrojmë Portalin e të Dhënave të Hapura në një platformë transparence dhe inovacioni, duke e pozicionuar Shqipërinë si qendër rajonale të ekonomisë së të dhënave.
- Transformojmë qendrat ADISA në Qendra Rinore të Inovacionit, duke nxitur e zhvilluar aftësi te avancuara digjitale të të rinjve.
- Shtijmë rrjetin e Smart Labs në të gjitha shkollat, duke ofruar bazën teknologjike për përdorimin e AI për mësim të personalizuar dhe simulime edukative, në përputhje me standardet e BE-së për laboratorë inovativë në arsim.
- Nisim projektin kombëtar për Smart City, duke e kthyer çdo qytet në një organizëm inteligjent, ku të dhënat mblidhen dhe analizohen në kohë reale për trafikun, sigurinë, energjinë dhe emergjencat. Qyteti do të bëhet një hapësirë ku teknologjia i paraprin nevojave të përditshme të qytetarëve.
- Shtrijmë GovNet Broadband në të gjithë vendin duke garantuar lidhje të sigurt mes sistemeve qeveritare në mbarë territorin dhe ngremë Qendren e Vazhdueshmërisë dhe Rimëkëmbjes së Punës (Business Continuity and Data Recovery Center – BCC/DRC) për të garantuar vazhdimësinë e shërbimeve ne 99.9% te kohës.
- Forcojmë mbrojtjen kibernetike kombëtare përmes përdorimit të platformave të avancuara të monitorimit te dark web-it dhe inteligjencës së kërcënimeve, duke e shndërruar Qendrën Qeveritare Operacionale të Sigurisë në një Qendër të Inovacionit për Sigurinë Kibernetike.

1.3. Administrata Publike, Antikorrupsioni dhe Transparenca

a) Çfarë Arritëm Së Bashku

Në harkun e dhjetë viteve, Shqipëria ka kaluar nga një administratë e ngadaltë, me sportele të mbingarkuara dhe shërbime të centralizuara, në një administratë moderne, digjitale dhe me integritet. Sot, mbi 95% e shërbimeve publike ofrohen online përmes platformës e-Albania, duke kursyer kohë, para dhe duke eliminuar kontaktin fizik që ushqente korrupsionin e vogël.

Jo vetëm shërbimet publike, por edhe njerëzit pas tyre kanë qenë në qendër të reformës, pasi çdo punonjës publik është fytyra e shtetit para qytetarit dhe meriton trajtim me dinjitet për kontributin e përditshëm. Paga mesatare në administratë është rritur nga 530 euro në vitin 2013 në 1.050 euro në vitin 2025 – një hap historik që jo vetëm i jep vlerën e duhur shërbimit publik, por edhe e bën shtetin më të fortë në shërbim të qytetarëve. Raporti i Monitorimit të SIGMA 2024 ka renditur Shqipërinë ndër vendet më të avancuara në rajon për menaxhimin e financave publike, burimeve njerëzore dhe politikave të reformës në administratë.

Në fushën e luftës kundër korrupsionit, reformat e thella në drejtësi dhe digjitalizimi i shërbimeve kanë ndikuar rrënjësisht në prerjen e zinxhirëve korruptive. Paralelisht, prokurimi publik ka kaluar një transformim të plotë me sisteme elektronike, duke rritur transparencën dhe duke ulur abuzimet si dhe duke kursyer progresivisht gjithnjë e më shumë të ardhura nga buxheti i shtetit.

b) Destinacioni Ynë Europian

Ndërtimi i një shteti “të zgjuar”, transparent dhe me integritet, si motor i procesit të anëtarësimit në BE.

Kjo do të thotë administratë pa burokraci të panevojshme dhe me përdorim të avancuar të inteligjencës artificiale në të gjithë proceset e punës dhe e aftë të parashikojë nevojat e qytetarëve dhe biznesit. Lufta kundër korrupsionit do të ngrihet në një nivel të ri, duke e bërë integritetin dhe transparencën busull të çdo vendimmarrjeje dhe duke përqendruar vëmendjen në sektorët me risk të lartë korrupsioni.

c) Punët Tona Përpara

- Kalojmë drejt një administrate “pa letër”, duke reduktuar ndjeshëm përdorimin e dokumentacionit fizik dhe duke avancuar digjitalizimin e plotë të komunikimit ndërinstitucional dhe me qytetarët.

- Transformojmë Sistemin e Burimeve Njerëzore përmes digjitalizimit tërësor të proceseve dhe inteligjencës artificiale, duke automatizuar pagat, vlerësimin e performancës dhe parashikimin e nevojave për zhvillim kapacitetesh.
- Thellojmë reformën në shërbimin civil për të garantuar rekrutime transparente dhe meritokratike, përmes një portali unik rekrutimi dhe një asistenti digjital 24/7 për aplikimet.
- Përqendrohemi te parandalimi i korrupsionit, përmes ngritjes së një sistemi të identifikimit, vlerësimit dhe minimizimit të rreziqeve të korrupsionit në prona, tatime, dogana, shëndetësi, arsim, prokurime dhe kontrata publike.
- Shndërrojmë platformën "Transparent Albania" në portën unike më të besuar të transparencës mbi shpenzimet dhe projektet publike, duke vënë në përdorim inteligjencën artificiale për të gjurmuar automatikisht të dhënat publike, monitoruar proceset dhe forcuar llogaridhënien.
- Zbatojmë Prokurimin Smart, një nga sistemet e para në Evropë me motor të inteligjencës artificiale dhe procese të robotizuara.

1.4. Drejtësia dhe të Drejtat Themelore

a) Çfarë Arritëm Së Bashku

Reforma në Drejtësi është transformimi më i madh institucional në historinë e shtetit shqiptar, i nisur nga qeveria shqiptare me mbështetjen e partnerëve europianë dhe amerikanë duke u shndërruar në "kalin e betejës" së Shqipërisë në procesin e anëtarësimit në BE. Për herë të parë në historinë e Shqipërisë pluraliste, produkte të kësaj reforme në drejtësi janë institucione të cila dita-ditës rifitojnë besimin e qytetarëve në luftën ndaj pandëshkueshmërisë. Në këtë fazë kritike të negociatave, vëmendja përqendrohet në forcimin e një drejtësie të pavarur dhe efiëente të bazuar mbi standarde, që përqafon inovacionin dhe i përgjigjet me përpikmëri detyrimeve që burojnë nga piketat e ndërmjetme dhe Udhërrëfyesi për Shtetin e së Drejtës në kuadër të anëtarësimit në BE.

Kodi i ri Penal është në fazë të avancuar: një qasje moderne që pasqyron zhvillimet shoqërore, mbron më fort viktimat, vendos sanksione proporcionale dhe garanton përputhje të plotë me *acquis* të BE-së në fushën penale në mbrojtje të të drejtave të njeriut. Paralelisht, po harmonizojmë legjislacionin civil me këto standarde nëpërmjet një Kodi të ri Civil.

Falë përpjekjeve të shumëfishta me partnerët është mundësuar finanzimi i plotë i Sistemit të Integruar të Menaxhimit të Çështjeve Gjyqësore me mbështetjen e BE-së dhe Suedisë, duke hapur rrugën për përdorimin e inteligjencës artificiale në drejtësi.

Investimet në e institucionet penitenciare, si dhe miratimi i Masterplanit të Burgjeve, kanë qënë baza për forcimin e kapaciteteve të këtij sistemi, në funksion të garantimit të të drejtave të personave që vuajnë dënimet me burgim.

b) Destinacioni Ynë Europian

Konsolidimi i një sistemi drejtësie të pavarur, të paanshëm, efikas dhe të aksesueshëm për çdo qytetar, sipas standardeve evopriane që mbron të drejtat dhe liritë themelore.

Anëtarësimi në BE kërkon një shtet funksional ku sundimi i ligjit është themel, ndaj mbështetja ndaj drejtësisë është prova më e fortë e seriozitetit të Shqipërisë për t'u bërë pjesë e Bashkimit Evropian. Duke u ngritur mbi arritjet e deritanishme, do të kontribojmë në drejtësi që garanton standarde, respekton të drejtat themelore të njeriut dhe lufton pa kompromis kriminalitetin. Digjitalizimi i shërbimeve gjyqësore dhe përmirësimi i infrastrukturës fizike do të jetë hapi cilësor në funksion të rritjes së efiçencës dhe shpejtësisë së ofrimit të shërbimeve gjyqësore për qytetarët që do ta bëjnë sistemin më transparent, më të shpejtë dhe më afër qytetarëve.

c) Punët Tona Përpara

- Fuqizojmë standardet e reformës në drejtësi, duke rishikuar legjislacionin sipas detyrimeve të ndërmarra në kuadër të negociatave me BE-në.
- Miratojmë Kodin e ri Penal dhe Kodin e ri Civil, të përafruar me standardet e BE-së.
- Funksionalizojmë Sistemin e Integruar të Menaxhimit të Çështjeve Gjyqësore në të gjitha gjykatat dhe prokuroritë deri në vitin 2028, duke përfshirë module të inteligjencës artificiale për menaxhimin e çështjeve.
- Modernizojmë infrastrukturën gjyqësore, me ndërtimin dhe rikonstruksionin e gjykatave e prokurorive sipas standardeve më të mira në funksion të rritjes së cilësisë së shërbimeve ofruar qytetarëve.
- Zbatojmë Masterplanin e Burgjeve dhe përmirësojmë kushtet e të paraburgosurve dhe të dënuarve, duke reduktuar recidivizmin.
- Hapim Institutin për Edukimin dhe Rehabilitimin e të Miturve, duke ndërtuar një sistem të drejtësisë penale për të mitur sipas standardeve europiane.

1.5. Politika e Jashtme dhe Diaspora

a) Çfarë Arritëm Së Bashku

Politika e jashtme e Shqipërisë gjatë dekadës së fundit është ndërtuar mbi parimin e një aleance të patjetërsueshme me SHBA-në dhe Bashkimin Europian, si dhe mbi angazhimin aktiv në NATO dhe organizatat ndërkombëtare. Shqipëria ka forcuar profilin e saj global duke kryesuar OSBE-në, shërbyer si anëtare e Këshillit të Sigurimit të OKB-së dhe duke marrë role të kyçe në UN Women, UNESCO dhe Këshillin e të Drejtave të Njeriut.

Shqipëria ka ndërtuar gradualisht një diplomaci aktive dhe zhvillimore, e cila i ka shërbyer integrimit europian, forcimit të stabilitetit rajonal dhe avancimit të interesave kombëtare. Pjesëmarrja në nisma rajonale dhe organizimi i Samitit të Komunitetit Politik Europian (2025) dhe Samitit të NATO-s (2027) në Tiranë e kanë pozicionuar vendin si një faktor kyç stabiliteti dhe një promotor të bashkëpunimit ndërkombëtar.

Përmes marrëveshjeve strategjike me Italinë, SHBA, Francën, Kroacinë, Turqinë dhe Mbretërinë e Bashkuar, kemi rritur dita-ditës rolin e diplomacisë ekonomike për rritjen e ndjeshme të investimeve të huaja në Shqipëri dhe eksportet shqiptare jashtë vendit. Paralelisht, shërbimi konsullor është modernizuar me digjitalizim, hapjen e 52 shërbimeve online për diasporën dhe njohjen e patentave shqiptare në 11 shtete.

b) Destinacioni Ynë Europian

Përmes diplomacisë aktive Shqipëria të anëtarësohet në Bashkimin Evropian brenda vitit 2030 dhe të konsolidojë pozicionin e saj si faktor stabiliteti e besueshmërie në rajon dhe botë.

Diplomacia do të orientohet drejt mbrojtjes së interesave kombëtare, zgjerimit të marrëdhënieve strategjike dypalëshe, pjesëmarrjes në politikën e jashtme, të sigurisë dhe mbrojtjes së BE-së dhe promovimit të diasporës shqiptare si një forcë zhvillimi. Përdorimi i inovacionit edhe në politikën e jashtme do të forcojë analizën strategjike, ndërsa diplomacia digjitale do ta bëjë Shqipërinë më të pranishme dhe më konkurruese në arenën globale.

c) Punët Tona Përpara

- Thellojmë partneritetet strategjike dypalëshe me SHBA dhe vendet e BE-së për të përshpejtuar anëtarësimin e Shqipërisë në BE deri në 2030; konsolidojmë partneritetin me Turqinë dhe Mbretërinë e Bashkuar në energji, siguri, teknologji dhe bujqësi.

- Organizojmë me sukses Samitin e NATO-s në Tiranë (2027) dhe forcojmë profilin rajonal të Shqipërisë si garant i stabilitetit.
- Zgjerojmë rrjetin diplomatik me të paktën 10 përfaqësi të reja deri në 2029 dhe konsolidojmë rolin e atasheve ekonomikë.
- Ngremë një "One-Stop Shop" për investitorët e huaj.
- Dyfishojmë investimet e huaja direkte dhe rrisim eksportet me mbi 10% mesatarisht në vit, përmes diplomacisë ekonomike.
- Promovojmë identitetin shqiptar në arenën ndërkombëtare përmes diplomacisë kulturore dhe shkencore, duke forcuar imazhin e Shqipërisë si vend europian dhe modern.

1.6 Mbrojtja dhe Siguria Kombëtare

a) Çfarë Arritëm Së Bashku

Nga një sektor i nënfinancuar, në dekadën e kaluar Mbrojtja është kthyer në një shtyllë të sigurisë kombëtare dhe instrument i kontributit të Shqipërisë në sigurinë rajonale. Investimet janë rritur nga 28 milionë euro në mbi 280 milionë euro, dhe buxheti i Mbrojtjes në tërësi ka kaluar për herë të parë mbi 2% të PBB. Modernizimi i Forcave të Armatosura është bërë realitet me pajisjen e flotës ajrore me helikopterët Black Hawk, krijimin e Komandës kibernetike, vendosjen në funksion të dronëve Bayraktar dhe inaugurimin e Bazës Ajrore Taktike të NATO-s në Kuçovë.

Kërcënimet hibride të dekadës së tretë të shekullit XXI dhe epoka e paparashikueshmërisë së ushtrimit të forcës diktojnë nevojën që Mbrojtja të qëndrojë në ballë të përparësive tona, nën udhëheqjen e interesave kombëtare, integrimit të vendit në BE dhe përgjegjësive tona brenda NATO-s. Në këtë kontekst, organizimi i Samitit të NATO-s në Shqipëri në vitin 2027, përbën një gur kilomentrik.

b) Destinacioni Ynë Europian

Programi « Mbrojtja 2030 » siguron më shumë burime financiare për mbrojtjen, përmes një rritje vjetore të buxhetit me jo më pak se 0.15 pikë mbi normën aktuale prej 2,01% të PBB, si dhe duke mobilizuar të ardhurat nga industria ushtarake dhe mirëadministrimi i aseteve. Kjo përpjekje financiare kombëtare është parakushti për realizimin e vizionit tonë për një Shqipëri të sigurt dhe strukturalisht të qëndrueshme në kapacitetet e saj mbrojtëse, reaguese dhe prodhuese, mbështetur në pesë shtylla veprimi:

c) Punët Tona Përpara

- Shtojmë dhe forcojmë burimet njerëzore të Forcave të Armatosura, si një rezervë kombëtare e kapitalit njerëzor duke vendosur në qendër aftësitë dhe etikën luftarake, ekselencën akademike, disiplinën, kulturën e gjithanëshme, vetëdijen historike dhe patriotizmin. Paga e ushtarakëve, aktualisht më e larta në rajon, do vijojë të rritet dhe do të arrijë mesataren e NATO-s në vitin 2029.
- Zhvillojmë industrinë ushtarake « Made in Albania » për prodhimin e municioneve, armatimit të lehtë, mjeteve të blinduara, mjeteve të emergjencave civile dhe sistemeve pa pilot, duke e shndërruar vendin në një qendër rajonale të industrisë së mbrojtjes. Zgjerojmë gjithashtu kapacitetet detare me tre anije të reja dhe modernizojmë flotën ekzistuese.
- Modernizojmë dhe zhvillojmë infrastrukturën kritike duke përmbyllur brenda vitit 2029: investimet në Korridorin VIII-të për mobilitetin e Aleancës, me pikënisje në Porto Romano; kantjerin e Spitalit të Traumës; Shkollën e Aviacionit në Vlorë; Kampusin e Ri të Akademisë së Forcave të Armatosura; Kompleksin e Inovacionit Ushtarak në Bërzhitë dhe Poligonin Ndërkombëtar në Bizë. Vijojmë gjithashtu programin kombëtar të infrastrukturës parandaluese duke ri-kualifikuar ura, diga dhe prita lumore.
- Fuqizojmë mbrojtjen civile duke investuar në dy avionë zjarrfikës, flotë të përforcuar tokësore dhe katër qendra të reja rajonale të emergjencave civile. Forcojmë aftësitë reaguese në territor me zgjidhje inovative, sisteme inteligjente dhe jetësimin e numrit kombëtar/ndërkombëtar 112.
- Dixhitalizojmë mbrojtjen dhe sigurinë kombetare: duke nisur nga mbrojtja kibernetike, kapacitetet anti-dron, sistemet e komandim kontrollit dhe deri tek sistemet satelitore, inovacioni do të jetë në qendër të investimeve modernizuese në të gjithë spektrin e aktivitetit ushtarak dhe civil, në veçanti për sa i përket përsosjes së inteligjencës ushtarake, mbrojtjes civile dhe sistemeve të luftimit.

1.7 Siguria Publike

a) Çfarë Arritëm Së Bashku

Në më shumë se një dekadë, Ministria e Brendshme dhe Policia e Shtetit kanë kaluar një proces të thellë transformimi, duke vendosur në qendër të politikave sigurinë publike, modernizimin institucional e bashkëpunimin ndërkombëtar. Rezultatet dëshmojnë ndryshim të prekshëm për jetën e qytetarëve, në perceptimin e tyre për sigurinë dhe në pozicionimin e Shqipërisë si një partner i besueshëm në arenën europiane e globale.

Përmes krijimit të zonave policore dhe afrimit të shërbimeve me komunitetin, sot, 82% e qytetarëve ndihen të sigurt në lagjen e tyre, nga vetëm 63% në vitin 2013. Krimet ndaj personit kanë njohur një ulje historike, gati tri herë më pak, ndërsa fatalitetet nga aksidentet rrugore ranë, krahasuar me 2013, vitin e fundit janë 120 jetë të shpëtuara më shumë.

Shqipëria është vendi i parë jashtë BE-së, ku nisën operacionet e përbashkëta me FRONTEX, të cilat u zgjeruan në rajon. Qindra operacione të përbashkëta me partnerët, shkëmbime informacioni përmes INTERPOL dhe EUROPOL, si dhe pjesëmarrja në rrjetin EN-FAST për kapjen e personave në kërkim, dëshmojnë besueshmërinë e autoriteteve tona lizgjzbatuese. U ngrit Zyra për Rikuperimin e Aseteve dhe u forcua po ashtu i gjithë procesi i administrimit të pasurive të sekusestruara dhe konfiskuara, duke orientuar përdorimin e tyre për qllime sociale.

Projekti “Çdo shqiptar një adresë” i dha fund kaosit mbi regjistrimin e vendbanimeve. Si dhe u krijua me sukses “IdentiTek” SH.A., për prodhimin e dokumenteve biometrike të standardeve më të larta për qytetarët, brenda e jashtë vendit.

b) Destinacioni Ynë Europian

Shqipëria 2030, shtet i sigurt. Shfrytëzojmë inovacionin teknologjik për mbrojtjen e qytetarëve, rritim kontrollin e territorit dhe kufijve tanë, si dhe garantojmë reagim të shpejtë e në kohë ndaj emergjencave.

Në qendër të reformave është mbështetja e luftës kundër kriminalitetit, menaxhimi i integruar i kufijve dhe migracionit, si dhe intensifikimi i bashkëpunimit ndërkombëtar përmes aplikimit të teknologjisë inteligjente. Parimi “Kufij të hapur, por të sigurt” dhe akreditimi sipas standardeve ISO udhëheqin modernizimin e shërbimeve policore. Përmes qasjes “Smart City” orientohemi drejt parandalimit të paligjshmërisë dhe reagimit të shpejtë.

c) Rezultate të Pritshme

- Përafrojmë legjislacionin me të gjithë kuadrin e BE-së kundër krimit të organizuar, trafikimit, pastrimit të parave, terrorizmit dhe krimeve ndaj të miturve.
- Funksionalizojmë projektin “Smart City” si Qendër operacionale Unike: Rrjet i integruar kamerash/sensorësh, dronë dhe aplikacione ndërvepruese; ulet koha mesatare e reagimit policor në ≤7 minuta në 20 qytete deri në 2030;
- Rritim sigurinë rrugore: 30% më pak fatalitete deri në 2030 përmes monitorimit inteligjent, edukimit dhe ndërhyrjeve infrastrukturore që shpëtojnë jetë;

- Kontrollojmë territorin me Hartën Digjitale të Kriminalitetit, përdorim sistematik i dronëve/satelitëve dhe sanksione efektive kundër informalitetit dhe ndërtimeve pa leje - nga sinjalizimi, te pezullimi e prishja, me gjurmueshmëri të plotë e pa subjektivizëm;
- Operacionializojmë plotësisht Zyrën e Rikuperimit të Aseteve dhe kthejmë pasuritë kriminale në investime komunitare, si: shkolla, qendra rinore, hapësira publike;
- Modernizojmë identitetin digjital dhe dokumentet biometrike: Pasaporta të reja me elementë sigurie të avancuar dhe e-Tracking; digjitalizojmë Arkivën e Gjendjes Civile dhe krijojmë regjistër të unifikuar adresash (përfshirë diasporën);
- Menaxhojmë kufijtë dhe migracionin sipas standardeve të Schengen-it: Model 'Një ndalesë' në Pikat Kufitare; ndërtojmë plane kontigjence dhe ngremë Qendër të dedikuar për të Miturit e Huaj të Pashoqëruar;
- Forcojmë reagimin ndaj zjarreve: Ngremë Qendrën e Përbashkët të Koordinimit për stacionet zjarrfikëse dhe Qendrën Kombëtare të Trajnimit, për veprime ndërinstitucionale në kohë reale, stërvitje sezonale dhe zbulim të hershëm të zjarreve me teknologji inteligjente.

SHTYLLA II | RRITJA EKONOMIKE E QËNDRUESHME

Shtylla II – RRITJA EKONOMIKE E QËNDRYESHME

2.1 Financat Publike dhe Politika Fiskale

a) Çfarë Arritëm Së Bashku

Shqipëria ka hyrë në një fazë të re të zhvillimit ekonomik, duke trefishuar potencialin e saj prodhues dhe duke e kthyer rritjen në mirëqenie të prekshme për qytetarët. Prodhimi i Brendshëm Bruto është rritur mbi 2.5 herë, nga 9.6 miliardë euro në vitin 2013 në mbi 25 miliardë euro sot, duke garantuar më shumë ekonomi aktive, më shumë vende pune dhe më shumë investime për të ardhmen.

Të ardhurat për frymë janë trefishuar, nga 3,324 euro në vitin 2013 në mbi 10,342 euro në vitin 2024, një dëshmi e qartë se zhvillimi ekonomik është shndërruar në përmirësim real të standardit të jetesës në çdo familje shqiptare, duke u rritur edhe më shpejtë se mesatarja e vendeve të Ballkanit Perëndimor.

Në tregun e punës, Shqipëria ka arritur rezultate historike: papunësia është ulur nga 17.5% në 8.8%, ndërsa papunësia rinore ka rënë nga 31.4% në 19.1%, duke krijuar më shumë mundësi për të rinjtë. Rritja e të ardhurave nga puna është po aq e dukshme: paga mesatare është rritur nga 322 euro në 830 euro, ndërsa paga minimale është më shumë se dyfishuar, nga 157 euro në 400 euro, duke fuqizuar të ardhurat e qytetarëve dhe përmirësuar jetesën e çdo familjeje.

Një tjetër arritje kyçe është konsolidimi fiskal: megjithë përballjen me tre goditje tejet të forta (tërmeti, pandemia dhe kriza energjitike), borxhi publik është ulur ndjeshëm nga 70.3% e PBB-së në 54.2%, duke krijuar hapësira më të mëdha për investime strategjike dhe duke kursyer çdo vit rreth 300 milionë euro për buxhetin e shtetit. Në të njëjtën kohë, Shqipëria ka trefishuar eksportet e saj, duke i çuar nga 2.8 miliardë euro në vitin 2013 në 8.4 miliardë euro sot, duke e bërë ekonominë shqiptare më konkurruese dhe më të hapur ndaj tregjeve ndërkombëtare.

b) Destinacioni Ynë Europian

Objektivi ynë është garantimi i stabilitetit makroekonomik, dhe ndërtimi i një sistemi të konsoliduar fiskal modern, transparent dhe në përputhje të plotë me standardet e Bashkimit Europian.

c) Punët Tona Përpara

- Rrisim të ardhurat për frymë për qytetarët me rreth 40%, duke i çuar në 15.000 euro deri në vitin 2029;
- Vijojmë me rritjen ekonomike me rreth 4% në vit duke e çuar prodhimin e brendshëm bruto në 35 miliardë euro deri në fund të mandatit;
- Vijojmë me konsolidimin fiskal, duke reduktuar gradualisht deficitin buxhetor dhe duke ulur borxhin publik;
- Do të vijohet me rritjen e shpenzimeve të drejtpërdrejta të Qeverisë për mbrojtjen sociale për të garantuar dinjitet dhe mbështetje për të gjithë qytetarët në nevojë;
- Ruajmë stabilitetin e çmimeve dhe objektivin e inflacionit prej 3% të synuar nga Banka e Shqipërisë;
- Ruajmë stimul fiskal në ekonomi përmes mbajtjes së një niveli të qëndrueshëm investimesh rreth 5% të PBB-së;
- Rrisim të ardhurat tatimore me mbi 30 miliardë lekë në vit përmes zgjerimit të bazës tatimore pa rritur barrën fiskale, digjitalizimit të shërbimeve si dhe vazhdimit të luftës ndaj informalitetit;
- Çelim një kapitull të ri bashkëpunimi me sipërmarrjen shqiptare përmes marrëveshjeve disa-vjeçare të lehtësimit tatimor dhe nxitjes së deklarimeve të rregullta duke zbatuar “Paqen Fiskale” 2026–2029: faljen e detyrimeve tatimore më të vjetra se 10 vjet; skemën e ripagimit të borxheve të 10 viteve të fundit me përqindje të reduktuara;
- Vijojmë me politikën e taksës 0% për bizneset e vogla deri në vitin 2029.
- Zbatojmë reformën e taksës mbi pasuritë e paluajtshme, duke kaluar në një sistem të ri të bazuar në vlerën reale të tregut përmes përditësimit të çmimeve, rivlerësimit masiv të pasurive dhe Kadastrës Fiskale.
- Rishikojmë Skemën e TVSH-s për fermerët bazuar në praktikat më të mira të BE me një efekt financiar prej rreth 1.5 mld lekë/vit transfertë direkte tek fermerët.
- Përafrim të plotë të legjislacionit tatimor/doganor me direktivat e BE, duke garantuar Interoperabilitetin me vendet e Unionit.

- Krijojmë Këshillin Fiskal si një institucion të pavarur për vlerësimin e qëndrueshmërisë së financave publike dhe respektimit të rregullave fiskale.
- Modernizojmë financat vendore.
- Përmirësojmë sistemin financiar të qeverisë.

2.2 Politikat për Biznesin

a) Çfarë Arritëm Së Bashku

Shqipëria ka bërë hapa të mëdha për të krijuar një klimë më të favorshme për sipërmarrjen, duke ulur barrën fiskale për bizneset e vogla, thjeshtuar procedurat dhe rritur konkurrueshmërinë e tregut vendas në raport me rajonin dhe Bashkimin Europian.

Një nga masat më të rëndësishme ka qenë rritja e pragut të TVSH-së në nivelin më të lartë në rajon, duke përjashtuar shumicën e bizneseve të vogla nga kjo detyrë. Sot, vetëm 27% e bizneseve janë subjekt i TVSH-së, ndërsa pjesa tjetër përfitojnë nga politika lehtësuese që i ka liruar nga kjo barrë fiskale.

Gjithashtu, u ndërmor një reformë e thellë për tatimin mbi të ardhurat e bizneseve të vogla: u eliminua tatimi për bizneset me xhiro deri në 14 milionë lekë, duke përjashtuar 90% të bizneseve të vogla dhe duke u lënë sipërmarrësve në dispozicion rreth 17 miliardë lekë çdo vit për të investuar dhe zgjeruar aktivitetin e tyre.

Një tjetër hap strategjik ka qenë integrimi i Shqipërisë në SEPA (Zona e Pagesave të Vetme Europiane), i cili ka ulur ndjeshëm kostot e pagesave ndërkombëtare, ka përshpejtuar transaksionet me tregjet e BE-së dhe ka lehtësuar qasjen e biznesit shqiptar në ekonominë europiane.

Në të njëjtën kohë, është avancuar procesi i dixhitalizimit të shërbimeve publike për biznesin, duke eliminuar burokracinë dhe duke mundësuar aplikime online për leje, licenca dhe dokumente. Kjo ka kursyer kohë dhe kosto për sipërmarrjen dhe ka reduktuar ndjeshëm hapësirat për korrupsion.

b) Destinacioni Ynë Europian

Objektivi ynë është të ndërtojmë një ekonomi dinamike dhe konkurruese, ku bizneset shqiptare të përmbushin standardet e Bashkimit Europian, të kenë akses të drejtë në financim dhe të jenë në gjendje të konkurojnë denjësisht në tregun e përbashkët europian.

c) Punët Tona Përpara

- Mobilizojmë mbi 2 mld € kredi dhe garanci për bizneset, përmes Bankës së Shqipërisë dhe Bankës Shqiptare të Zhvillimit, për të rritur investimet dhe prodhimin vendas.
- Miratojmë dhe zbatojmë Strategjinë Kombëtare Industriale për transformimin ekonomik të Shqipërisë, duke vendosur bazat për një ekonomi më konkurruese dhe moderne, e duke orientuar politikat dhe fondet drejt sektorëve që gjenerojnë vlerë të shtuar.
- Me Paketën e Maleve mundësojmë zhvillimin e investimeve në zonat malore duke lehtësuar marrjen e lejes së ndertimit për poseduesit që duan të investojne, si dhe zgjidhim marrjen e dokumentave për pronën e familjeve. Për 500 sipërmarrësit e parë përfitues, nga paketa, taksat do të jene zero dhe TVSH zero për 10 vitet e para.
- Ngrejmw 'Credit Bureaus' për të ulur riskun e kreditimit.
- Heqim çmimet e referencës për importet nga BE, për ulje kostosh dhe lehtësim tregtie.
- Nxisimi investimet me rregulla të qarta e të harmonizuara, me procedura të thjeshta dhe transparencë për investitorët vendas e të huaj.
- Zbatojmë Strategjinë e Specializimit Inteligjent (S3), me buxhet 1.18 miliardë euro, për të orientuar fondet kombëtare dhe ato të BE-së drejt fushave me avantazh konkurrues, duke mundësuar rritje të qëndrueshme, më shumë projekte inovative dhe integrim të plotë me tregjet evropiane.
- Përafrojmë ligjet me standardet e BE-së, për mbrojtjen e patentave, markave dhe të drejtave të autorit, duke garantuar klimë të sigurt investimi, mbrojtje për produktet dhe shërbimet shqiptare dhe shpërblim për punën, talentin e shpikjet, si në çdo vend të BE-së.
- Miratojmë Politikën Kombëtare për NMV-të, u japim sipërmarrjeve shqiptare akses më të lehtë në kredi dhe fonde zhvillimi, duke rritur produktivitetin dhe transparencën, si dhe duke depërtuar më lehtë në tregjet ndërkombëtare. Kjo reformë nxit qëndrueshmërinë e bizneseve, krijon më shumë punësim lokal dhe rrit bazën prodhuese të vendit, duke i kthyer Ndërmarrjet e Vogla dhe të Mesme në bazën e mirëqenies së çdo familjeje shqiptare.
- Realizojmë Programin Kombëtar për Mbështetjen e Biznesit në Tregun Unik Europian me qëllim orientim dhe asistencë për eksportuesit shqiptarë në përputhje me rregullat e BE-së.
- Përmsojmë infrastrukturën institucionale të kontrrollit të cilësisë dhe lidhjen me sistemet e BE-së që certifikatat shqiptare të njihen në mbarë BE-në.

- Forcojmë mbrojtjen e konsumatorit dhe sigurinë e produkteve përmes një kuadri të ri ligjor, të përafruar me standardet e BE-së.
- Reformojmë Këshillin Ekonomik Kombëtar në Këshill Kombëtar Ekonomiko-Social, për përfshirje më të gjerë të partnerëve socialë dhe sektorit privat.
- Reformojmë sistemin e dhomave të tregtisë në Dhomë Ekonomike Kombëtare për përfaqësim të integruar të biznesit.
- Riorganizojmë të gjithë sistemin e inspektorateve për ta bërë më transparent, më efikas dhe më miqësor për biznesin, duke shmangur abuzimet dhe kontrollin e panevojshëm.

2.3 Inovacioni dhe Teknologjia

a) Çfarë Arritëm Së Bashku

Shqipëria ka hyrë në një epokë të re të inovacionit dhe transformimit digjital, duke e kthyer teknologjinë në një nga shtyllat kryesore të zhvillimit ekonomik dhe modernizimit të shtetit. Mbështetja për startup-et dhe sipërmarrjen e re ka marrë një dimension të ri: për periudhën 2022–2025 është krijuar një fond prej 10 milionë eurosh për financimin e ideve dhe bizneseve të reja inovative, me objektivin për të mbështetur mbi 250 startup-e.

Ky vizion ka marrë formë konkrete me ndërtimin e teknoparkut “Durana Tech Park”, ku tashmë mbi 50 kompani vendase dhe të huaja kanë shprehur interes për t’u regjistruar, duke e vendosur Shqipërinë në hartën rajonale të inovacionit. Paralelisht, Ligji për Startup-et ka krijuar një kornizë të favorshme për nomadët dixhitalë dhe profesionistët e huaj, duke u mundësuar atyre të punojnë nga Shqipëria për kompani ndërkombëtare.

Transformimi më i madh është realizuar në administratën publike, e cila është dixhitalizuar pothuajse tërësisht. Platforma “e-Albania” ka ofruar mbi 47 milionë shërbime online, duke eliminuar sportelet, radhët dhe hapësirat për korrupsion. Ky proces është duke u thelluar me “e-Albania 2.0”, një version inovativ i bazuar në modelin “life events”, që ofron shërbime të personalizuara dhe asistencë të avancuar dixhitale për qytetarët dhe bizneset.

Përfshirja e Inteligjencës Artificiale (IA) është një tjetër hap i madh: asistentja digjitale “Diella” është projektuar për të përfunduar automatikisht procese të tëra shërbimesh publike. Po ashtu, IA është integruar në administratën publike për të automatizuar prokurimet, analizuar të dhënat fiskale dhe për të forcuar luftën kundër evazionit tatimor.

Për të garantuar një shtet të sigurt dixhital, është zgjeruar GovNet, rrjeti i sigurt i komunikimit ndërinstitucional. Në fushën e arsimit, janë ndërtuar 340 laboratorë

inteligjentë në shkolla, me objektivin që deri në vitin 2026 të arrijë në 985 laboratorë, duke garantuar akses universal në teknologji për çdo fëmijë.

Një tjetër histori suksesi është hapja e qendrës TUMO në Piramidën e Tiranës, ku mësojnë falas mbi 1,500 të rinj të moshës 12–18 vjeç, duke u dhënë atyre aftësi digjitale dhe krijuese. Ndërkohë, sjellja në Shqipëri e "Plug and Play", një nga platformat më të mëdha të startup-eve në botë, e ka pozicionuar Tiranën në hartën globale të inovacionit, përkrah kryeqyteteve më konkurruese të rajonit.

Së fundi, është hapur "École 42" në Tiranë, institucioni prestigjioz francez i teknologjisë, i cili formon çdo vit 250 programues të rinj, pa kritere akademike por vetëm mbi bazën e talentit. Kjo e bën Shqipërinë një qendër të re rajonale për edukimin në teknologji dhe përgatitjen e kapitalit njerëzor për ekonominë digjitale të së ardhmes.

b) Destinacioni Ynë Europian

Objektivi ynë është që deri në vitin 2030, Shqipëria të bëhet lider në rajon për inovacionin dhe përdorimin e inteligjencës artificiale, me një ekonomi digjitale të integruar në tregun europian.

c) Punët Tona Përpara

- Trefishojmë fondet për startup-et dhe krijimin e inkubatorëve dhe akseleratorëve të rinj, duke fuqizuar sipërmarrësit e rinj dhe duke zgjeruar ekosistemin kombëtar të inovacionit.
- Zhvillojmë instrumentet e financimit alternativ, përmes "crowdfounding" fondeve korporative dhe investimeve engjëllore (Business Angels), të mbështetura nga trajtim fiskal i dedikuar dhe kuadër ligjor i posaçëm.
- Vendosim detyrimin kërkim dhe zhvillim (R&D) për bizneset e mëdha, si mekanizëm për të nxitur inovacionin dhe konkurrueshmërinë.
- Vëmë në funksion sistemin "AI-Assisted Investment Matching", që lidh automatikisht investitorët me startup-et më premtuese sipas potencialit ekonomik dhe ndikimit social.
- Krijojmë programe të veçanta për diasporën, për tërhequr profesionistë dhe ekspertizë, duke ndërtuar ura mes talenteve jashtë vendit dhe mundësive ekonomike në Shqipëri.
- Forcojmë ekosistemin e startup-eve edhe jashtë Tiranës, duke krijuar kushte zhvillimi për sipërmarrjen në qytetet e vogla dhe zonat rurale.
- Zhvillojmë programe për inkubatorë dhe akseleratorë me fokus në teknologjitë e gjelbra dhe transformimin dixhital, duke synuar një zhvillim të qëndrueshëm.

- Zgjerojmë teknoparqet në qytete të tjera të vendit, duke ofruar infrastrukturë dhe lehtësi fiskale për bizneset inovative.
- Ngremë Parqe Eko-Industriale (eficiencë energjetike, riciklim, ekonomi qarkulluese) si qendra të reja prodhimi me paga më të larta.
- Krijojmë rrjetin NITTO të Zyrave të Transferimit të Teknologjisë dhe Inovacionit për lidhjen universitet–kërkim–biznes.
- Ngremë Qendrat e Ekselencës në Nanoteknologji dhe Shkenca Biomarine për kërkim të aplikueshëm, patenta dhe vende pune të kualifikuara.
- Hartojmë dhe miratojmë ligjin për tregjet e kripto-aseteve, të përafruar me rregulloret më të fundit të BE-së, për të garantuar siguri dhe transparencë në financa.
- Çelim tregun për tokenizimin e aseteve të prekshme (prona, energji, bujqësi), duke krijuar mundësi të reja investimi vendase dhe të huaja.
- Aplikojmë "utility tokens" për pagesa të sigurta e transparente në shërbime publike si ujë, energji, transport dhe taksa.
- Zbatojmë Programin Kombëtar "Cashless Albania 2028", për ta shndërruar vendin në një ekonomi plotësisht digjitale, ku çdo transaksion është pa cash, më i shpejtë dhe më transparent.
- Krijojmë asistentin virtual për bizneset, për të lehtësuar integrimin në tregun evropian, duke ofruar akses në legjislacionin e BE-së, udhëzime mbi eksportet, hapjen e bizneseve dhe fondet e BE-së.
- Zhvillojmë asistentin virtual për administratën publike, i cili orienton institucionet mbi përafrimin e legjislacionit dhe procesin e negociatave me BE.
- Bëjmë Shqipërinë vendin e parë në Europë që përdor inteligjencën artificiale për integrimin në BE, përmes modelit të zhvilluar nga AKSHI dhe Microsoft, duke harmonizuar legjislacionin shqiptar me atë të BE-së në vetëm 2 vite.
- Krijojmë Qendrën e Rezervimit të të Dhënave (Data Recovery Center), për të garantuar sigurinë e informacionit dhe reziliencën e sistemeve elektronike.

2.4 Puna dhe Kapitali Njerëzor

a) Çfarë Arritëm Së Bashku

Tregu i punës në Shqipëri është shndërruar në një motor të vërtetë zhvillimi dhe mirëqenieje për qytetarët, falë reformave të ndërmarra gjatë dekadës së fundit. Sot, vendi ka një treg pune më dinamik, më gjithëpërfshirës dhe më të lidhur ngushtë me nevojat reale të ekonomisë.

Papunësia është ulur në nivele historike: nga 17,5% në vitin 2014 në vetëm 8,8% në vitin 2024, duke krijuar mbi 300 mijë vende të reja pune. Këto vende pune kanë hapur mundësi të reja sidomos për të rinjtë, gratë dhe grupet vulnerabël, duke forcuar kohezionin social dhe duke zgjeruar bazën aktive të ekonomisë.

Në të njëjtën kohë, fuqia blerëse e qytetarëve është rritur ndjeshëm. Paga minimale është dyfishuar, duke garantuar stabilitet më të madh për familjet shqiptare, ndërsa paga mesatare në sektorin publik është rritur ndjeshëm, duke ofruar një vlerësim real dhe të merituar për çdo punonjës.

Shërbimet e punësimit janë modernizuar rrënjësisht. Sot Shqipëria renditet e para në Ballkanin Perëndimor për politikat e punësimit sipas OECD, si dëshmi e një sistemi më transparent dhe më efikas. Kjo është arritur edhe falë ngritjes së Sistemit të Informacionit për Menaxhimin e Punësimit, i cili ka krijuar një lidhje të drejtpërdrejtë mes qytetarëve dhe bizneseve, duke eliminuar burokracinë dhe duke lehtësuar aplikimet për punë.

Një tjetër arritje e rëndësishme ka qenë fuqizimi i mbështetjes për të rinjtë me Garancinë Rinore, e cila garanton që çdo i ri të ketë mundësi punësimi, trajnimi apo edukimi brenda katër muajve. Kjo politikë ka vendosur një standard të ri të përputhjes mes sistemit arsimor, tregut të punës dhe nevojave të sipërmarrjes, duke i dhënë rinisë shqiptare një bazë më të fortë për zhvillim profesional dhe personal.

b) Destinacioni Ynë Europian

Objektivi ynë strategjik është krijimi i një tregu pune konkurrues, gjithëpërfshirës dhe në linjë me standardet e BE-së, ku çdo qytetar shqiptar ka mundësi reale për punësim cilësor, paga të larta dhe zhvillim profesional të qëndrueshëm.

c) Punët Tona Përpara

Shërbime punësimi tërësisht dixhitale dhe inteligjente

- Transformojmë shërbimet e punësimit me sistem të zgjuar orientimi karriere dhe platformë të dedikuar për emigrantët që duan të rikthehen e të punojnë në Shqipëri.
- Ulim papunësinë e përgjithshme në 6% deri në 2030 dhe papunësinë e të rinjve nën 15%.
- Paga minimale në 500 euro deri në 2026, me 18 muaj pa asnjë taksë shtesë për punëmarrësit me paga të ulëta.
- Paga mesatare kombëtare 1,000 € deri në 2030; në sektorin publik 1,200 €.

- Garancia Rinore ofron punë, trajnim ose arsim për mbi 40,000 të rinj brenda 4 muajve nga regjistrimi.
- Forcojmë barazinë në paga dhe politikat aktive për punësimin e grave.
- Zgjerojmë modelin dual tw arsimit profesional në partneritet me biznesin dhe certifikim ndërkombëtar të kualifikimeve.
- Deri në 2030, 1 në 3 nxënës ndjek arsimin profesional; shkollat profesionale kthehen në qendra multifunksionale me konvikte moderne dhe kurse afatshkurtra për profesione të kërkuara.
- Garantojme kushte të barabarta pune, trajtim dinjitoz, sistem social të qëndrueshëm dhe të besueshëm.
- Vijojmë me nënshkrimin e marrëveshjeve bilaterale për njohjen e pensioneve, duke siguruar kushte të barabarta pune dhe mbrojtje sociale të plotë për shqiptarët që jetojnë e punojnë jashtë vendit.
- Ndërtojmë programe të dedikuara për diasporën për rikthim të talenteve, transferim expertise dhe ndërmjetësim punësimi në sektorët prioritarë.

2.5 Infrastruktura Moderne

a) Çfarë Arritëm Së Bashku

Infrastruktura moderne është shndërruar në shtyllën e zhvillimit ekonomik dhe shoqëror të Shqipërisë. Ajo është garancia e sovranitetit ekonomik, e integrimit rajonal dhe e afrimit me Bashkimin Europian. Vetëm me rrugë të standardeve europiane Shqipëria lidhet më shpejt dhe më sigurt. Vetëm me hekurudha moderne, të elektrifikuara, vendi bëhet pjesë e korridoreve të së ardhmes. Vetëm me porte dhe aeroporte funksionale Shqipëria hapet ndaj tregjeve globale. Vetëm me rrjete digjitale të avancuara qytetarët dhe bizneset bëhen pjesë e shoqërisë së informacionit. Së bashku e kthejnë Shqipërinë në një ekonomi konkurruese, një destinacion turistik të qëndrueshëm dhe një treg të integruar me Europën

Në dekadën e fundit, Shqipëria ka përjetuar një transformim të thellë të infrastrukturës, duke e shndërruar atë në themel të rritjes së qëndrueshme. Janë ndërtuar mbi 935 km rrugë të reja, 21 km ura dhe 12 km tunele,

Veriu i Shqipërisë është sot një motor i vërtetë zhvillimi dhe integrimi. Rruga e Arbrit me Tunelin e Murrizit dhe segmentin Maqellarë–Peshkopi ka hapur një arterie strategjike që lidh Tiranën me Dibrën dhe më tej me Maqedoninë e Veriut. Aksi Shëngjin–Velipojë ka sjellë një korridor të ri turistik përgjatë bregdetit verior, ndërsa Bypass-i i Shkodrës ka transformuar qarkullimin në një nga nyjet kryesore të vendit. Ndërhyrja në Kthesën e

Berdicës–Ura e Bahçallëkut do e bëjë lëvizjen më të shpejtë, më të sigurt dhe më moderne, ndërkohë që Ura e Drinit ka bashkuar përfundimisht brigjet dhe komunitetet që e prisnin prej dekadash. Sot, veriu nuk është thjesht një hapësirë gjeografike, por një pol zhvillimi ku hapen tregje të reja për turizmin malor dhe kulturor, ku gjenerohet ekonomi e qëndrueshme dhe ku Shqipëria e Mesme, Veriu dhe Veri-Lindja bëhen një.

Paralelisht, Shqipëria ka avancuar me investime të mëdha në Korridorin VIII dhe Korridorin Blu, dy projekte që e pozicionojnë vendin si nyje strategjike të rrjeteve transeuropiane të transportit. Shembulli më i qartë janë Bypass-i i Fierit, Bypass-i i Tepelenës dhe Bypass-i i Vlorës, vepra të përfunduara që kanë sjellë një transformim rrënjësor në qarkullimin kombëtar, duke ulur trafikun urban dhe duke rritur shpejtësinë, sigurinë dhe standardet europiane të lëvizshmërisë. Ky vizion po forcohet më tej me segmentet e Korridorit Blu që janë në proces si, Milot-Balldren, Milot–Thumanë, Kashar–Peze–Lekaj dhe Lekaj–Konjat–Fier si dhe me ndërtimin e një pjese të Bypass-it të Elbasanit, që lidh daljen e autostradës Tiranë–Durrës me Korridorin VIII në drejtim të Lekajt. Ky zhvillim shtrihet edhe në boshtin më të rëndësishëm të vendit, autostradën Tiranë–Durrës, ku zgjerimi i saj do ta kthejë në një korridor të integruar që lidh kryeqytetin me portin dhe aeroportin. Kjo tablo e transportit kombëtar kurorëzohet me Unazën e Madhe të Tiranës, tashmë të përfunduar, e cila e ka shndërruar kryeqytetin në një nyje të vërtetë kombëtare dhe rajonale. Këto korridore kanë përgjysmuar kohën e udhëtimit dhe kanë rritur vlerën e pronës me mbi 50%, duke dëshmuar se infrastruktura është më shumë se rrugë dhe ura, është motor i gjallë i zhvillimit ekonomik dhe social. Këto janë jo vetëm vepra publike, por pjesë e një vizioni politik që e bën Shqipërinë pjesë të pandashme të korridoreve europiane dhe gjithnjë më pranë anëtarësimit në Bashkimin Europian.

Juglindja e Shqipërisë është afirmuar tashmë si një hapësirë zhvillimi dhe lidhjeje. Rruga Korçë–Ersekë ka hapur një arterie të re që e afron rajonin me qendrat kryesore të vendit dhe e ka kthyer në një destinacion të qasshëm për turizmin malor e kulturor. Segmenti Maliq–Lozhan i Ri ka lehtësuar lëvizjen për komunitetet bujqësore dhe i ka lidhur ato më shpejt me tregjet kombëtare. Projekti Lin–Pogradec ka modernizuar qarkullimin përgjatë liqenit të Ohrit, duke e shndërruar në një korridor turistik e kulturor me vlerë të shtuar për zonën. Ndërkohë, aksi strategjik Qukës–Qafë Plloçë do të lidhë Elbasanin me Korçën dhe Maqedoninë e Veriut, duke e futur juglindjen në qarkullimin e madh rajonal dhe paneuropian. Sot, ky rajon është një portë e re bashkëpunimi, turizmi dhe zhvillimi për Shqipërinë që ecën me ritmin e Europës.

Jugu i Shqipërisë po afirmohet si një hapësirë e re zhvillimi turistik dhe ekonomik, duke u kthyer në një destinacion të standardeve europiane. Investimet e reja kanë hapur një

epokë të re për këtë rajon, duke e bërë më të aksesueshëm, më të lidhur dhe më konkurrues në Mesdhe. Aksi Kardhiq–Delvinë me Tunelin e Skërficës ka shkurtuar ndjeshëm distancën drejt Sarandës dhe rivierës së jugut, duke e kthyer atë në një destinacion më të afërt për çdo vizitor vendas dhe të huaj. Segmenti Orikum–Dukat me Tunelin e Llogarasë po shndërron lidhjen drejt Himarës dhe bregdetit të jugut, duke garantuar qarkullim të shpejtë dhe të sigurt gjatë gjithë vitit. Segmenti Palasë–Dhërmi ka sjellë një standard të ri për lëvizjen përgjatë rivierës, duke krijuar hapësira të reja për zhvillim turistik dhe investime të qëndrueshme. Sot, jugu i Shqipërisë është më i afërt, më i aksesueshëm dhe më i lidhur se kurrë. Ky rajon po e kthen potencialin turistik në zhvillim të prekshëm, po i jep vlerë trashëgimisë kulturore dhe natyrore si aset kombëtar dhe po ndërton themelet e një turizmi të qëndrueshëm. Ky është vizioni ynë, riviera shqiptare të bëhet një destinacion mesdhetar i nivelit më të lartë dhe një simbol i Shqipërisë që ecën përpara drejt integrimit europian.

Siguria rrugore është themeli i infrastrukturës moderne. Shqipëria ka nisur përafrimin me standardet më të avancuara europiane, duke vendosur në qendër Vision Zero, vizionin që asnjë jetë njerëzish të mos humbasë më në trafik. Investimet në rrugë nuk matin suksesin vetëm me kilometra të ndërtuar, por me jetë të shpëtuara, me udhëtime më të sigurta për çdo familje dhe me garancinë që Shqipëria ecën me të njëjtin standard sigurie si çdo vend i Bashkimit Europian.

Në transportin ajror, Shqipëria ka hyrë në një fazë të re zhvillimi. Kapacitetet e Aeroportit të Tiranës janë trefishuar: numri i pasagjerëve është rritur nga 1.7 milionë në mbi 12 milionë vizitorë në vit, ndërsa rrjeti i destinacioneve është zgjeruar nga 6.7% në 32%, duke e kthyer hapësirën shqiptare në një nyje të rëndësishme të lëvizjes në rajon. Hapja e Aeroportit të Kukësit, përurimi i afërt i Aeroportit të Vlorës dhe në një të ardhme të afërt edhe Aeroporti i jugut (Gjirokastrës), shënojnë një epokë të re për lidhjet ajrore, duke e afruar Shqipërinë jo vetëm me Europën, por edhe me tregjet globale. Ky zhvillim i shpejtë rrit edhe nevojën për kapacitete njerëzore të reja dhe profesionale. Për këtë arsye, më 27 shtator nis nga puna Akademia e Aviacionit, e para e këtij lloji në vend, që do të përgatisë pilotë, teknikë dhe specialistë, duke i dhënë Shqipërisë garanci afatgjatë për sigurinë dhe konkurrueshmërinë në sektorin ajror.

Në transportin detar, Porti i Durrësit po shndërrohet në një nga portet turistike më të mëdha të Mesdheut, ndërsa Porto Romano po merr rolin e një qendre të fuqishme për tregtinë dhe logjistikën. Këto transformime e pozicionojnë Shqipërinë si një nyje të pazëvendësueshme në hartën e korridoreve të zhvillimit rajonal dhe europian.

Transporti hekurudhor ka hyrë në një fazë të re rilindjeje. Projekte kyçe si Tiranë–Durrës–Rinas, Durrës–Rrogozhinë dhe Rrogozhinë–Pogradec, Vorë–Hani i Hotit dhe Durrës–Prishtinë po rikthejnë hekurudhën si shtyllë të transportit modern. Këto linja do të garantojnë shpejtësi, siguri dhe ndërveprim të plotë me rrjetet paneuropiane, duke e futur Shqipërinë në qarkullimin e madh të kontinentit.

Një tjetër hap vendimtar është bërë në infrastrukturën digjitale. Zgjerimi i rrjeteve broadband ka garantuar akses të gjerë në internet të shpejtë për qytetarët dhe bizneset, duke e bërë Shqipërinë më të lidhur, më të integruar dhe më konkurruese në epokën e ekonomisë digjitale. Ky zhvillim nuk është vetëm një investim teknologjik, por një hap i qartë drejt shoqërisë së informacionit europiane, ku transparenca, inovacioni dhe shërbimet publike të digjitalizuara janë pjesë e përditshme e jetës së qytetarëve.

b) Destinacioni Ynë Europian

Objektivi ynë strategjik është modernizimi i plotë i infrastrukturës rrugore, hekurudhore, portuale, aeroportuale dhe digjitale deri në vitin 2030, duke e shndërruar Shqipërinë në nyje kyçe të Ballkanit Perëndimor dhe pjesë të pandashme të rrjeteve transeuropiane të transportit dhe energjisë (TEN-T dhe TEN-E), si hap vendimtar drejt integrimit europian.

c) Punët Tona Përpara

- Ndërtim dhe modernizim i rrjetit rrugor kombëtar
    - Ndërtojmë 700 km rrugë të reja deri në vitin 2029, duke kompletuar rrjetin kombëtar me standarde modern.
    - Përfundojmë segmentet kyçe të Korridorit Blu: Milot-Balldren, Milot–Thumanë, Kashar–Peze–Lekaj dhe Lekaj–Konjat–Fier, duke krijuar një bosht të ri të zhvillimit kombëtar.
    - Ndërtojmë segmentin ndëlidhës të Bypass-it të Elbasanit, që bashkon autostradën Tiranë–Durrës me Korridorin VIII në drejtim të Lekajt, duke krijuar një lidhje të plotë dhe funksionale mes boshtit perëndimor dhe korridoreve transeuropiane.
    - Përfundojmë Rrugën e Bregut (Dhërmi–Sarandë), së bashku me Bypass-in e Sarandës dhe Rrugën e Ksamilit, duke garantuar akses të plotë dhe zhvillim turistik të qëndrueshëm në rivierën shqiptare.
    - Realizojmë Unazën e Çajupit (Gjirokastër–Libohovë–Kardhiq), duke krijuar një lidhje të re funksionale mes jugut të brendshëm dhe rrjetit kombëtar.
    - Përmbyllim Rrugën e Vjosës (Ersekë–Përmet–Tepelenë), duke shndërruar luginën në një korridor zhvillimi dhe lidhur juglindjen me jugun.

- Ndërtojmë aksin Berat–Skrapar–Gramsh, duke hapur mundësi të reja turistike dhe ekonomike në Shqipërinë e Mesme.
- Realizojmë Rrugën e Liqeneve (Rrëshen–Burrel), duke shtuar aksesin dhe ndërlidhjen e Dibrës me rrjetin kombëtar.
- Përmbyllim Rrugën e Maleve (Vau i Dejës–Pukë–Fushë Arrëz), duke garantuar lidhje më të shpejta e më të sigurta për veriun e thellë dhe duke gjeneruar zhvillim të qëndrueshëm.

- Qendër Kombëtare e Monitorimit të Trafikut
  - Zgjerojmë kapacitetin e QKMT me 1,200 km rrugë të monitoruara deri në vitin 2029, për një lëvizshmëri më të sigurt, efikase dhe dixhitale.

- Transport hekurudhor i ringjallur
  - Operacionalizojmë linjën Tiranë–Durrës–Rinas me flotë të re EMU.
  - Ndërtojmë segmentin Tiranë Qendër–PTT dhe linjën Sukth–Porto Romano.
  - Garantojmë ndërlidhjen rajonale me projektet Vorë–Hani i Hotit, Durrës–Rrogozhinë dhe Rrogozhinë–Pogradec, me investime mbi 800 milionë euro.
  - Ndërtojmë linjën Vlorë–Via dhe vendosim në operim një flotë moderne me standarde europiane.
- Rrjet kombëtar transporti publik dhe i gjelbër
  - Ngremë shoqërinë shtetërore MobAl si Agjenci Kombëtare për Transportin Publik, që në fazën fillestare ofron shërbime në 7 itinerare turistike kombëtare dhe ofron transport publik shkollor në tre zona të vendosura strategjikisht në veri, jug dhe juglindje, aty ku nxënësit kanë vështirësi në aksesimin e shkollës, duke garantuar mundësi të barabarta arsimimi për çdo fëmijë.
  - Vëmë në funksion një flotë prej rreth 100 autobusësh elektrikë, me standarde të reja sigurie, efikasiteti dhe respekti për mjedisin.
  - Implementojmë sistemet elektronike të biletave dhe GPS/AVL, duke garantuar menaxhim transparent, monitorim në kohë reale dhe shërbim të besueshëm për qytetarët.
  - Garantojmë përfitime sociale afatgjata: uljen e braktisjes shkollore, reduktimin e pabarazive territoriale dhe mbështetjen e fuqisë punëtore në turizëm, duke i dhënë vendit një transport publik që shërben për qytetarët dhe zhvillimin ekonomik.

- Portet dhe infrastruktura detare
    - Ndërtojmë Portin e ri tregtar të Porto Romanos, të integruar me rrjetin hekurudhor.
    - Zbatojmë Masterplanin e marinave turistike për Sarandën, Vlorën dhe Kepin e Rodonit.
- Transport ajror
    - Përfundojmë certifikimin dhe operimin e Aeroportit Ndërkombëtar të Vlorës.
    - Hapim Aeroportin e Jugut (Gjirokastër), duke zgjeruar rrjetin ajror kombëtar.
    - Zgjerojmë kapacitetet e Aeroportit Ndërkombëtar të Tiranës (VIA) për të rritur trafikun e pasagjerëve dhe numrin e destinacioneve ndërkombëtare.
    - Themelojmë Akademinë e Aviacionit, të parën në vend, si qendër kombëtare për përgatitjen e pilotëve, teknikëve dhe specialistëve, duke i dhënë Shqipërisë kapacitetet njerëzore që e bëjnë një aktor të plotë dhe konkurrues në qiellin europian.
- Transport i gjelbër dhe i qëndrueshëm
    - Investime të dedikuara për flota elektrike, stacione karikimi dhe mobilim urban të autostradave, për një qarkullim më të sigurt e estetik, me fokus në uljen e ndotjes dhe rritjen e efikasitetit energjetik.
- Ujë të pijshëm 24 orë dhe kanalizime moderne
    - Furnizim 24 orë me ujë të pijshëm në 100% të zonave urbane dhe në mbi 80% të zonave rurale deri në vitin 2030.
    - Krijojmë Operatorin Shtetëror të Prodhimit të Ujit si strukturë kombëtare të unifikuar që administron burimet ujore, garanton cilësi, mbrojtje dhe qëndrueshmëri afatgjatë.
    - Shpërndarja dhe furnizimi konsolidohen si funksion duke siguruar mirëmbajtjen e rrjeteve dhe reduktimin e humbjeve, ndërsa konsumatori merr shërbim transparent, faturim korrekt dhe shërbim efikas.
    - Digjitalizim i plotë i shërbimeve përmes sensorëve, monitorimit në kohë reale dhe inteligjencës artificiale, duke garantuar kontroll modern dhe menaxhim të integruar.

2.6 Turizmi

a) Çfarë Arritëm Së Bashku

Transformimi i Shqipërisë në një destinacion turistik të njohur ndërkombëtarisht është një nga historitë më të mëdha të suksesit të dekadës së fundit. Nga një vend që në vitin 2013 priste vetëm 1 milion vizitorë, sot Shqipëria mirëpret mbi 12 milionë turistë në vit, duke e kthyer turizmin në një nga shtyllat kryesore të ekonomisë. Të ardhurat nga turizmi janë rritur nga më pak se 1 miliard euro në afro 5 miliardë euro, duke gjeneruar zhvillim dhe vende pune në çdo cep të vendit.

Nga një sezon i kufizuar 2–3 mujor, Shqipëria është bërë sot një destinacion turistik gjithëvjetor. Investime të rëndësishme infrastrukturore, si Tuneli i Llogarasë, rruga Kardhiq–Delvinë dhe rruga Shkodër–Theth, kanë lehtësuar ndjeshëm lëvizjen e vizitorëve drejt Rivierës shqiptare, zonave malore dhe destinacioneve të thella rurale.

Turizmi është shtrirë në kohë, territor dhe larmi. Agroturizmi numëron mbi 270 njësi aktive, ekoturizmi ka tërhequr mbi 5.5 milionë vizitorë brenda një viti, ndërsa turizmi kulturor ka regjistruar mbi 1 milion vizitorë në kala, muze dhe site arkeologjike, duke gjallëruar ekonominë lokale dhe duke sjellë zhvillim të shpërndarë në të gjithë territorin.

Në arenën ndërkombëtare, Shqipëria është promovuar në panairet më prestigjioze të turizmit, si ITB Berlin dhe FITUR Madrid, duke kulmuar me shpalljen e saj si “Vendi i Nderit” në ITB Berlin 2025, panairi më i madh i turizmit në botë. Ky vlerësim ka rritur dukshmërinë globale të Shqipërisë si destinacion unik mesdhetar.

Përmirësimi i ofertës dhe standardeve të shërbimit ka qenë po ashtu një prioritet. Janë kategorizuar mbi 2,200 struktura akomoduese dhe janë certifikuar 650 udhërrëfyes turistikë, duke ngritur cilësinë e eksperiencës për turistët.

Shqipëria ka tërhequr gjithashtu investime të mëdha nga markat ndërkombëtare të hotelerisë: 17 hotele me pesë yje janë përfunduar ose janë në proces, duke rritur konkurrencën, cilësinë e ofertës dhe duke krijuar mijëra vende të reja pune. Këto zhvillime e kanë forcuar turizmin si një nga shtyllat më të qëndrueshme dhe me potencialin më të madh për rritjen ekonomike të vendit.

b) Destinacioni Ynë Europian

Objektivi ynë është që deri në vitin 2030, Shqipëria të konsolidohet si një destinacion turistik i nivelit të lartë në Mesdhe, me turizëm gjithëvjetor, të qëndrueshëm dhe konkurrues në tregun europian dhe global.

c) Punët Tona Përpara

- Orientojmë politikat dhe investimet në turizëm të qëndrueshëm dhe gjithëpërfshirës.
- Krijojmë, menaxhojmë dhe brandojmë Shqipërinë në 6 rajone turistike sipas strategjisë *Shqipëria Turistike 2030*, duke garantuar ofertë të diversifikuar dhe standarde të larta ndërkombëtare.
- Transformojmë Portin e Durrësit në një qendër moderne për kroçera dhe jahte luksoze.
- Ndërtojmë 20 marina të reja nga Velipoja në veri deri në Ksamil në jug, duke e bërë Shqipërinë një destinacion lider për turizmin detar në Mesdhe.
- Dyfishojmë netwqëndrimet turistike, duke gjeneruar mbi 6.6 miliardë euro të ardhura vjetore deri në vitin 2030.
- Zhvillojmë turizmin malor në Alpe dhe zona natyrore, duke e bërë Shqipërinë destinacion për sporte dimërore dhe eksperienca unike.
- Investojmë në promovimin e siteve të trashëgimisë kulturore dhe dixhitalizimin e kalendarëve kulturorë, duke e bërë Shqipërinë një "muze të hapur".
- Konsolidojmë infrastrukturën logjistike për të kthyer Shqipërinë në një pol të konferencave, panaireve dhe ekspozitave ndërkombëtare.
- Relizojmë Platformën Digjitale të Integruar të Turizmit, që përfshin:
    - *Regjistrin kombëtar digjital të turizmit* për sipërmarrjet.
    - *Platformën e-Visitor* për regjistrimin elektronik në kohë reale të vizitorëve.
    - *Sistemin elektronik të të dhënave në turizëm* për statistika të sakta dhe vendimmarrje më efikase.
- Themelojmë Akademinë Ndërkombëtare të Turizmit dhe Mikpritjes, në bashkëpunim me UN Tourism, për të formuar brezin e ri të profesionistëve.
- Sigurojmë një administrim më të drejtë të plazheve, duke garantuar më shumë hapësira publike dhe qetësi për pushuesit.

2.7 Bujqësia dhe Zhvillimi Rural

a) Çfarë Arritëm Së Bashku

Bujqësia dhe ekonomia blu janë transformuar nga sektorë të mbijetesës në motorë zhvillimi modern, duke rritur produktivitetin, eksportet dhe integrimin e Shqipërisë në tregjet europiane. Falë investimeve të vazhdueshme, sot produktet bujqësore shqiptare eksportohen në 80 tregje ndërkombëtare, ndërsa vlera e eksporteve ka arritur në 532 milionë euro në vitin 2024, mbi pesëfish më e lartë se një dekadë më parë. Përmirësimi i

bilancit tregtar është i dukshëm: nga një raport 1:9 në vitin 2013, sot është ulur në më pak se 1:3, duke forcuar konkurrueshmërinë e prodhimit vendas.

Mbështetja për fermerët është rritur në mënyrë historike. Subvencionet bujqësore janë pesëfishuar, duke arritur në 5.2 miliardë lekë, ose 40% të buxhetit të Ministrisë. Nga vetëm 5,600 përfitues në vitin 2013, sot mbi 67,100 fermerë marrin mbështetje përmes skemave të naftës pa akcizë, teknologjive moderne dhe granteve. Kjo ka nxitur modernizimin e prodhimit dhe rritjen e produktivitetit.

Janë investuar mbi 250 milionë dollarë në sistemet ujitëse, duke rritur me 120,000 hektarë sipërfaqen e tokës së ujitur. Ndërkohë, sipërfaqja e serrave është trefishuar, duke arritur në 2,116 hektarë në vitin 2024, çka ka zgjeruar ndjeshëm prodhimin e kontrolluar dhe konkurrueshmërinë në treg.

Në fushën e sigurisë ushqimore, Instituti i Sigurisë Ushqimore dhe Veterinare (ISUV) realizon sot mbi 2,000 teste të akredituara, duke garantuar cilësinë dhe sigurinë e produkteve vendase sipas standardeve të BE-së. Paralelisht, agroturizmi është bërë një aset kombëtar: çdo njësi agroturistike mbështet mesatarisht 22 familje dhe 11 hektarë tokë, duke gjeneruar të ardhura dhe zhvillim lokal.

Edhe ekonomia blu po zhvillohet me ritme të shpejta. Eksportet e akuakulturës kanë arritur në 140 milionë euro, ndërsa projektet për ndërtimin e markatave moderne dhe infrastrukturës për peshkimin artizanal po krijojnë bazën për një trefishim të prodhimit deri në vitin 2030. Ky sektor po bëhet një burim i ri i qëndrueshëm i rritjes ekonomike, duke lidhur zhvillimin bujqësor dhe detar me standardet e gjelbra dhe konkurrencën europiane.

b) Destinacioni Ynë Europian

Objektivi ynë strategjik është transformimi i bujqësisë shqiptare në një sektor modern, konkurrues dhe të qëndrueshëm, plotësisht të integruar në Politikat e Përbashkëta Bujqësore dhe Ushqimore të BE-së deri në vitin 2030.

c) Punët Tona Përpara

- Mbështesim prodhimin bujqësor me objektivin që eksportet bujqësore dhe peshkimi/akuakultura të arrijnë 1 miliard € deri në 2030.
- Program i posaçëm për perimet në sera dhe kulturat me vlerë të lartë, të lidhura me tregun e BE-së dhe turizmin.
- Ndërtojmë 5 qendra moderne për ruajtjen/përpunimin e produkteve të freskëta, të lidhura me tregun vendas dhe kanalet HORECA/turizëm.

- Shtojmë 1,000 ha serra të reja për prodhim dhe eksport gjithëvjetor.
- Ndërtojmë markata moderne të peshkut dhe pika të reja tregtimi, duke fuqizuar peshkimin dhe duke krijuar destinacione turistike për produktet e detit.
- Zbatojmë menaxhim të qëndrueshëm të resurseve: planet e menaxhimit në Adriatik, zona të përcaktuara të akuakulturës në det e ujëra të brendshme; 20,000 t/vit akuakulturë detare dhe 10,000 t/vit në ujërat e brendshme deri në 2030.
- Digjitalizojmë kontrollin e peshkimit; reformojmë inspektimin dhe transformojmë OMP-të në Organizata Prodhuese (OP) sipas modelit të BE-së.
- Garantojmë sigurinë ushqimore, veterinarinë dhe mbrojtjen e bimëve nëpërmjet përafrimit të plotë ligjor e institucional dhe modernizimit të laboratorëve.
- Zgjerojmë investimet në rrjetin laboratorik rajonal dhe në PIK, si dhe rrisim kapacitetet njerëzore në ISUV dhe rolin e institucionit në funksion të kontrollit zyrtar.
- Reformojmë sistemin e Inspektimit dhe Kontrollit edhe në kuadër të ligjit të ri të inspektimit, duke e përafruar inspektimin me standardet dhe protokollet e BE-së.
- Ndërtojmë bazat e të dhënave digjitale dhe platformën kombëtare për bujqësinë e zgjuar: integrim i të dhënave të fermave, laboratorëve, klimës dhe satelitëve; AI për parashikime të prodhimit, zbulim të hershëm të sëmundjeve dhe këshillim të personalizuar për fermerët.
- Vëmë në funksion në gjithë vendin sistemin e të dhenave per kontabilitetin e fermave, informacionin për çmimet e produkteve bujqësore si edhe standardet e tregtimit per të gjitha llojet e produkteve bujqësore.
- Aplikojmë përdorimin e dronëve për mbrojtje të lokalizuar të bimëve, duke ulur përdorimin e pesticideve dhe mbetjeve në produkte, duke siguruar cilësi më të lartë dhe një bujqësi më të qëndrueshme.
- Ofrojmë mbështetje direkte dhe investime me rreth 100 mln €/vit sipas praktikave të CAP; kondicionalitet për mjedisin, higjienën, gjurmueshmërinë dhe mirëqenien e kafshëve; 150,000 fermerë përfitues të regjistruar në shkallë vendi.
- Kalojmë nga ferma e vogël tradicionale te ferma moderne e lidhur me tregun nëpërmjet “Contract Farming”, nxitjen e krijimit të SHBB/kooperativa dhe modeleve të ekonomisë së shkallës duke filluar pilotimin në 5 bashki.
- Zbatojmë programin sektorial për bagëtitë e imta: kushte mbarështimi, produktivitet, certifikim i produkteve autoktone për tregjet e BE-së.
- Përfundojmë 100% ujitjen e tokës bujqësore: nga 270,000 ha sot në 360,000 ha deri në 2030; modernizim në 290,000 ha, shtim përmes stacioneve të pompimit në 70,000 ha.

- Rindërtojmë dhe modernizojmë rreth 250 diga, duke rikthyer në parametra optimalë të kullimit afërsisht 280,000 hektarë tokë bujqësore; ndërtojmë edhe 150 kilometra struktura mbrojtëse kundër përmbytjeve dhe gërryerjes në lumenjtë kryesorë.
- Riorganizojmë Ekstensionin dhe QTTB-të në qendra të këshillimit dhe transferimit të dijes, duke u mbështetur te praktikat më të mira dhe teknologjia.

2.8 Energjia

a) Çfarë Arritëm Së Bashku

Energjia ka qenë një fushë ku Shqipëria ka bërë hapa historikë, duke garantuar siguri furnizimi dhe transformim të sektorit. Gjatë krizës globale energjetike, Shqipëria mbajti të pandryshuar çmimin e energjisë për konsumatorët familjarë dhe bizneset e vogla, duke mbrojtur fuqinë blerëse të qytetarëve dhe duke shmangur goditje sociale. Për herë të parë pas 34 vitesh, u mundësua edhe një ulje me 10% e çmimit të energjisë elektrike, nga e cila përfituan 95% e konsumatorëve familjarë.

Në aspektin prodhues janë dyfishuar kapacitetet, nga 1,768 MW në 3,298 MW, ndërsa humbjet në shpërndarje u ulën nga 50% në rreth 17%, duke forcuar stabilitetin financiar të sektorit. Paralelisht, është mbështetur fuqishëm vetëprodhimi i energjisë: vetëm përmes paneleve diellore, qytetarët dhe bizneset kanë instaluar mbi 210 MW kapacitete të reja. Janë financuar mbi 2,000 sisteme diellore për ngrohjen e ujit, është zbatuar skema e matjes neto, si dhe janë rehabilituar energjetikisht 16 godina publike dhe rezidenciale.

Në fushën e burimeve të rinovueshme, Shqipëria ka bërë hapa gjigantë në linjë me politikat Europiane për integrimin e Burimeve të rinovueshme. Centrali fotovoltaik i Karavastasë me kapacitet 140 MW është sot investimi më i madh i këtij lloji në vend, ndërkohë që janë shtuar 1,300 MW kapacitete të reja nga burimet diellore e të tjera të gjelbra. Si rezultat, 10% e energjisë së prodhuar sot vjen nga fotovoltaikët, duke diversifikuar burimet, ulur varësinë nga hidrocentralet dhe klasifikuar sistemin energjetik ndër më të qëndrueshmit në nivel global.

Në planin institucional, është krijuar Bursa Shqiptare e Energjisë (ALPEX) dhe janë forcuar interkoneksionet rajonale, duke integruar Shqipërinë më ngushtë me tregjet europiane të energjisë.

Në planin rregullator, sot sistemi energjetik Shqiptar mbështet zhvillimin e tij në parimet e Integrimit në Tregun europian të Energjisë.

b) Destinacioni Ynë Europian

Objektivi ynë është që deri në vitin 2030, Shqipëria të shndërrohet në një eksportues neto të energjisë së pastër në rajon, duke u bërë një vend lider në Ballkan për prodhimin, diversifikimin dhe integrimin e burimeve të rinovueshme në tregun europian të energjisë.

c) Punët Tona Përpara

- Përafrojmë ligjin e sektorit të energjisë me Paktën e Integrimit të Energjisë të BE-së, për një sektor me vizion të qartë drejt integrimit në tregu Europian.
- Përmirësojmë rrjetin e shpërndarjes me investime të koordinuara të OST dhe OSSH duke garantuar furnizim të qëndrueshëm me energji për zonat me intensitet të lartë zhvillimi.
- Ulim humbjet në shpërndarje në më pak se 12% bazuar në teknologjitë e reja të matjes.
- Diversifikojmë burimet gjeneruese duke shtuar 500 MW të rinj nga burimet e rinovueshme dhe duke synuar rritje me 1,500 MW deri në vitin 2030.
- Ndërtohet parku më i madh Eolik në vend me kapacitet prej 600 MW, në Tropojë.
- Rivitalizojmë TEC-in e Vlorës përmes konvertimit në gaz natyror, duke shtuar 250 MW kapacitete të reja prodhimi dhe duke lidhur infrastrukturën me TAP.
- Gazifikojmë qytetin e Korçës me investime mbi 50 milionë euro në rrjetin e transmetimit dhe shpërndarjes.
- Konvertojmë TEC-et lundruese në Gjirin e Vlorës nga nafta në gaz natyror, duke ulur ndotjen dhe duke rritur sigurinë energjetike.
- Trefishojmë kapacitetin e eksportit të energjisë në 3,000 MW, duke e pozicionuar Shqipërinë si nyje kyçe në tregjet europiane.
- Forcojmë ndërlidhjen rajonale përmes linjave të reja të interkonjeksionit: Shqipëri–Greqi, Shqipëri–Maqedoni e Veriut dhe Shqipëri–Kosovë.
- Nisim ndërtimin e linjës së re nënujore Shqipëri–Itali për integrim të plotë në tregun europian të energjisë.
- Rrisim kapacitetin depozitues me projektet e “Pump Storage”: Koman–Fierzë (200 MW) dhe Kaskada e Devollit (1,200–1,600 MW), duke siguruar stabilitet për burimet e rinovueshme dhe rezervë strategjike energjie.
- Ndërtojmë rrjetin inteligjent të energjisë elektrike në trasnmetim dhe shpërndarje dhe sigurojmë integrim në tregun europian të energjisë
- Zbatojmë Planin Kombëtar të Rinovimit të Ndërtesave me fonde të dedikuara (30–35 milionë euro/vit), duke rinovuar stokun publik e privat sipas standardeve të BE-së dhe duke ulur ndjeshëm konsumin e energjisë.

- Mbështesim përdorimin e paneleve diellore, sistemeve qendrore të ngrohjes/ftohjes dhe biokarburanteve, me subvencione dhe skema incentivimi.
- Nëpërmjet bashkëpunimit ndërkombëtar, mbështesim kërkimin dhe inovacionin në sekorin energjetik kombëtar.
- Krijojmë Akademinë e Energjisë
- Krijojmë kompaninë shtetërore të tregut të naftës, për të garantuar ulje drastike të cmimit fundor, në dobi të konsumatorit Shqiptar.
- Krijojmë FTL Charge by OSHEE, për krijimin e kushteve të favorshme për flotat elektrike.

SHTYLLA III | MIRËQËNIE PËR TË GJITHË

Shtylla III – MIRËQËNIE PËR TË GJITHË

3.1. Arsimi dhe Formimi Profesional

a) Çfarë Arritëm Së Bashku

Arsimi në Shqipëri ka kaluar në një fazë modernizimi të thellë gjatë dekadës së fundit, duke u përqendruar tek përmirësimi i cilësisë, barazisë në akses dhe përafrimi me standardet e Bashkimit Europian. Investimet e mëdha kanë bërë të mundur ndërtimin ose rikonstruksionin e mbi 450 shkollave dhe objekteve sportive, duke përmirësuar kushtet e të nxënit për mbi 250 mijë nxënës dhe mësues.

Në fushën e teknologjisë, janë vendosur mbi 340 laboratorë inteligjentë, me objektivin për të arritur 1000 laboratorë brenda vitit 2026 e duke garantuar që çdo shkollë të pajiset me infrastrukturë digjitale moderne. Paga mesatare e mësuesve është dyfishuar, nga 420 euro në mbi 950 euro, dhe parashikohet të arrijë 1,250 euro brenda vitit 2030.

Në arsimin profesional është duke u zbatuar sistemi dual, duke lidhur shkollat me bizneset dhe duke trefishuar numrin e ndërmarrjeve që ofrojnë praktika profesionale.

Në arsimin e lartë është trefishuar buxheti, duke financuar nga 69 milionë euro në mbi 200 milionë euro. Dyfishuam investimet në kërkim shkencor dhe infrastrukturë, ndërsa për herë të parë është realizuar procesi i akreditimit institucional dhe i programeve të studimit në universitetet publike dhe private.

Ndërkombëtarizimi i universiteteve shqiptare ka hyrë në një fazë të re me hapjen e kampusit të Kolegjit të Evropës në Tiranë, nisjen e programeve të harmonizuara dhe diplomave të dyfishta mes Universitetit Bujqësor të Tiranës dhe BOKU-t të Vjenës, si dhe hapjen e kampusit të UNED-it (Universiteti Kombëtar i Arsimit në Distancë i Spanjës) në Gjirokastër, që përbëjnë hapa konkretë të strategjisë së qeverisë për ta përfshirë arsimin e lartë shqiptar në hapësirën akademike europiane dhe për të ofruar një ofertë akademike cilësore dhe që i përgjigjet kërkesave të tregut të punës.

b) Destinacioni Ynë Europian

Ngremë arsimin shqiptar në lartësinë e standardeve europiane, duke e bërë shkollën urën e së ardhmes ku çdo fëmijë dhe i ri gjen mundësi për t'u rritur, për t'u formuar dhe për të qenë një qytetar dinjitoz i Europës.

Për ta arritur këtë, do të investojmë për një sistem arsimi publik, të drejtë e cilësor, të digjitalizuar dhe gjithëpërfshirës, që garanton barazi shansesh, fuqizon mësuesit dhe autonominë me llogaridhënie në universitete, dhe e lidh fort me ekonominë përmes arsimit profesional dual, STEM-it dhe kërkimit të aplikuar.

c) Punët Tona Përpara

- Rrisim pagën mesatare të mësuesve në 1,250 euro deri në vitin 2029.
- Ndërtojmë 200 shkolla të reja, të pajisura me infrastrukturë europiane dhe teknologji moderne, për të garantuar arsim cilësor për çdo nxënës.
- Vendosim 1000 laboratorë inteligjentë në shkolla deri në vitin 2027, duke garantuar akses për çdo nxënës në mësimin e teknologjisë digjitale.
- Zgjerojmë shërbimet arsimore online, digjitalizojmë testimet dhe sigurojmë njohjen automatike të diplomave, përmes ngritjes së një agjencie të specializuar dhe të certifikuar sipas standardeve ndërkombëtare.
- Zbatojmë programin e ushqimit në çdo bashki qendër qarku dhe nisim një program të ri pas-shkollor (after school), brenda mandatit të katërt.
- Zhvillojmë kurrikula të reja ku teknologjia digjitale, inovacioni dhe inteligjenca artificiale janë pjesë integrale, ndërsa të gjithë mësuesit trajnohen për t'i zbatuar ato me aftësi digjitale dhe metoda bashkëkohore të mësimdhënies.
- Garantojmë tekstet falas për 236 mijë nxënës të arsimit bazë, nxënësit e pakicave kombëtare dhe kategori të veçanta sociale të shkollave të mesme.
- Digjitalizojmë arsimin dhe integrojmë inteligjencën artificiale në mësimdhënie e mësimnxënie, duke siguruar tekste shkollore online përmes platformës SMIP dhe shërbime digjitale të plota nga regjistrimet deri te komunikimi me prindërit.
- Investojmë për pajisjen e shkollave me kamera inteligjente, dyfishojmë numrin e oficerëve të sigurisë dhe rrisim prezencën e psikologëve dhe punonjësve socialë në shkolla.
- Rrisim numrin e mësuesve ndihmës për mbështetjen e fëmijëve me aftësi të kufizuara dhe investojmë në klasa burimore në çdo shkollë, si edhe në platforma të personalizuara të mësimdhënies sipas nevojave specifike të nxënësve.

- Ngremë shoqërinë publike të transportit shkollor dhe nisëm ofrimin e transportit falas për nxënësit dhe mësuesit që udhëtojnë në distancë nga vendbanimi i tyre, në zona të caktuara.
- Mbështesim zhvillimin e shkollave me orientim artistik dhe sportiv, duke garantuar autonominë dhe mbështetjen e tyre financiare, si dhe ngremë një model të ri shkolle me drejtim shkencor dhe fokus tek inovacioni, duke filluar me hapjen e Liceut Franko-Shqiptar.
- Zgjerojmë brenda vitit 2027 programin e mbështetjes financiare për mësuesit në diasporë dhe forcojmë mbështetjen për fëmijët dhe mësuesit e gjuhës shqipe me libra falas dhe me krijimin e platformës së mësimit të gjuhës dhe kulturës shqiptare.
- Dyfishojmë numrin e nxënësve në arsimin professional duke investuar 60 milionë euro do në ndërtimin e shkollave profesionale dhe instalimin e laboratorëve teknikë.
- Arrijmë që 35% e numrit të përgjithshëm të nxënësve të ndjekin arsimin profesional dhe garantojmë që deri në vitin 2030 të gjithë nxënësit e arsimit profesional të kenë konvikte me standarde europiane.
- Kthejmë ndërkombëtarizimin e universiteteve në udhërrëfyes të politikave zhvillimore në arsimin e lartë, duke synuar hapjen e filialeve të universiteteve prestigjioze ndërkombëtare dhe shtimin e programeve të përbashkëta, të dyfishta dhe në gjuhë të huaj.
- Hapim pranë Universitetit Politeknik të Tiranës kampusin e Universitetit Teknologjik të Compiegne, duke pasuruar ofertën akademike për studentët vendas dhe të huaj.
- Përfshijmë diasporën akademike në hartim politikash, mësimdhënie dhe kërkim shkencor, përmes programeve qeveritare, që përcjellin eksperiencat më të mira ndërkombëtare dhe krijojnë ura bashkëpunimi.
- Ndërtojmë një sistem kërkimor-shkencor të përafruar me modelin e BE, duke zbatuar kuadrin ligjor për shkencën dhe duke dyfishuar investimet për laboratorë modernë në universitetet publike, institutet dhe njësitë kërkimore.
- Nisim mbështetjen financiare për programe doktorale për kërkuesit e rinj, duke përfshirë diasporën akademike dhe nxitjen e bashkëpunimit akademi-biznes, me synim që sistemi i kërkimit shkencor në Shqipëri të përthithë fonde të krahasueshme me vendet e BE nga programi Horizon Europe.
- Përmirësojmë infrastrukturën universitare dhe kërkimore përmes ngritjes së kampuseve të reja dhe investimeve madhore, duke nisur ndërtimin e kampusit të Universitetit të Tiranës dhe Kolegjit të Evropës, zhvilluar kampusin e Universitetit të Durrësit, përfunduar investimet në kampuset e Universitetit Politeknik dhe ndërtuar Fakultetin e Shkencave Mjekësore në Universitetin e Elbasanit.

3.2. Shëndetësia

a) Çfarë Arritëm Së Bashku

Shëndetësia në Shqipëri është transformuar në një prioritet strategjik të qeverisë gjatë dekadës së fundit. Buxheti i sektorit është trefishuar, duke kaluar nga 250 milionë euro në vitin 2013 në mbi 760 milionë euro në vitin 2025, çka ka mundësuar rritjen e kapaciteteve spitalore dhe shërbimeve të kujdesit parësor.

Janë ndërtuar ose rindërtuar 53 spitale dhe shërbime, nga të cilët 10 të rinj dhe 43 të rikonstruktuar, përfshirë Spitalin Memorial të Fierit si model i bashkëpunimit ndërkombëtar dhe inovacionit. Gjithashtu, janë rehabilituar mbi 400 qendra shëndetësore dhe ambulanca në të gjithë territorin, duke përmirësuar aksesin dhe cilësinë e shërbimit.

Fondi i barnave të rimbursueshme është dyfishuar dhe lista është zgjeruar me 200 medikamente të reja. Rreth 210 mijë pensionistë përfitojnë barnat e tyre falas. Flota e autoambulancave është rritur në 320 mjete moderne, duke garantuar kohë reagimi në 15 minuta në të gjithë territorin.

Një arritje madhore ka qenë rritja e pagave për personelin shëndetësor: paga mesatare e mjekëve është trefishuar nga 490 euro në 1,670 euro, ndërsa ajo e infermierëve është rritur nga 280 euro në 850 euro, duke forcuar motivimin dhe cilësinë e shërbimit.

b) Destinacioni Ynë Europian

Një shëndetësie moderne, gjithëpërfshirëse dhe efikase, që ecën hap pas hapi drejt standardeve më të avancuara europiane. Një sistem ku çdo qytetar, pa dallim, gjen kujdes falas, cilësor dhe në kohë, të mbështetur mbi forcimin e kujdesit parësor, modernizimin e spitaleve, digjitalizimin e shërbimeve dhe motivimin e profesionistëve tanë.

c) Punët Tona Përpara

- Rindërtojmë plotësisht të gjitha qendrat shëndetësore dhe ambulancat deri në vitin 2029.
- Transformojmë QSUT “Nënë Tereza” në një qendër ekselence në rajon për trajtimin, edukimin dhe inovacionin mjekësor, nëpërmjet bashkëpunimeve me spitalet më elitare ndërkombëtare.

- Bëjmë realitet Shëndetësinë Digjitale, me receta dhe referime elektronike, sisteme të integruara spitalore dhe regjistra kombëtarë, që shërbimi të jetë më i shpejtë, më transparent dhe i harmonizuar me standardet më të avancuara të Bashkimit Europian.
- Programi i Kontrollit Shëndetësor Bazë do të vazhdojë të ofrohet falas, ndërkohë për të gjithë pensionistët nuk do të ketë më limit moshe.
- Rrisim pagat e mjekëve dhe infermierëve me 25% deri në vitin 2029 për të ruajtur konkurrueshmërinë.
- Forcojmë kapacitetet diagnostikuese për parandalimin dhe trajtimin e sëmundjeve kronike.
- Realizojmë harmonizimin me mekanizmat europianë të reagimit ndaj krizave shëndetësore, për një mbrojtje më të mirë ndaj epidemive dhe pandemive.
- Rrisim kapacitetet spitalore përmes autonomisë financiare të spitaleve, duke u dhënë më shumë hapësirë për investime të dedikuara.
- Rrisim numrin e mjekëve dhe infermierëve në sistem, duke u afruar standardeve të BE-së për raportin në numër banorësh.
- Sigurojmë aksesin universal në barnat dhe trajtimet moderne e inovatore, duke garantuar cilësi dhe mbulim të barabartë për të gjithë qytetarët.
- Zhvillojmë shërbime të shëndetit mendor me bazë komunitare, me theks tek fëmijët dhe të rinjtë, duke ndjekur praktikat europiane për mbështetje gjithëpërfshirëse dhe pa stigmë.

3.3. Familja, Politikat Sociale dhe Strehimi

a) Çfarë Arritëm Së Bashku

Në dekadën e fundit, Shqipëria ka forcuar ndjeshëm sistemin e mbrojtjes sociale dhe politikat për familjen, duke i përafruar me standardet e Bashkimit Europian. Shpenzimet për mbrojtjen sociale përbëjnë sot rreth 33% të buxhetit publik dhe janë orientuar kryesisht për pensione, mbrojtje të shtresave vulnerabël dhe mbështetje për familjet e reja.

Në fushën e strehimit, gjatë mandatit të fundit janë ndërtuar ose rikonstruktuar mbi 35 mijë njësi banimi, nga të cilat kanë përfituar rreth 130 mijë qytetarë. Përmes Programit Kombëtar të Strehimit Social, është zgjeruar ndjeshëm fondi publik i banesave, ndërsa Programi i Rindërtimit pas tërmetit 2019 siguroi banesa të reja dhe të rikonstruktuara për mijëra familje. Një instrument tjetër i rëndësishëm ka qenë skema e kredive të lehtësuara, në mbështetje të punonjësve të arsimit, shëndetësisë dhe sigurisë publike.

Është zbatuar bonusi universal i bebes, ku mbi 240 mijë familje kanë përfituar mbështetje financiare për lindjet e reja, me një total prej mbi 182 milionë euro që nga viti 2019. Familjet janë mbështetur gjithashtu përmes teksteve shkollore falas për mbi 220 mijë nxënës dhe transportit falas për 35 mijë fëmijë dhe 12 mijë mësues.

Është reformuar skema për personat me aftësi të kufizuara sipas standardeve të OBSH, duke reduktuar burokracinë me 75%. Përmes Fondit Social janë financuar 84 shërbime të reja për 44,000 përfitues, ndërsa Harta Digjitale e Shërbimeve Sociale ka lehtësuar aksesin për qytetarët.

Është zgjeruar mbështetja për personat me aftësi të kufizuara, me rritje të pagesave mujore dhe shërbimeve sociale. Po ashtu, janë ngritur qendra komunitare për integrimin e tyre në arsim dhe punësim. Për familjet në nevojë, janë forcuar programet e ndihmës ekonomike, të lidhura me arsimin dhe kujdesin shëndetësor të fëmijëve.

b) Destinacioni Ynë Europian

Një sistem social gjithëpërfshirës dhe të qëndrueshëm, të mbështetur në integritet dhe në standardet më të avancuara europiane. Garantojmë mbrojtje reale për çdo familje shqiptare, duke mbrojtur më të brishtët dhe siguron dinjitet e barazi shoqërore. Familja mbetet qendra e politikave sociale, duke mbështetur me strehim të përballueshëm dhe financiarisht familjet e reja dhe fëmijët e tyre.

c) Punët Tona Përpara

- Ndërtojmë të paktën 1,500 njësive të reja banimi me kosto të ulët deri në vitin 2029.
- Zgjerojmë fondin e banesave sociale, duke përfshirë përshtatjen e ish-konvikteve dhe pronave shtetërore për strehim.
- Përdorim të ardhurat nga pasuritë e konfiskuara për të financuar programe të strehimit social.
- Zgjerojmë mbështetjen sociale për personat me aftësi të kufizuara, duke garantuar akses në arsim, punësim dhe shërbime publike. Dyfishojmë pagesat per fëmijët me aftësi të kufizuara duke kombinuar gjithashtu përfitimet financiare me shërbime të integruara si dhe rishikojmë asistencën personale.
- Zgjerojmë shërbimet për personat me spektër autizmi, duke ngritur qendra të reja për fëmijët dhe krijuar për herë të parë një qendër të dedikuar për të rriturit, për të siguruar mbështetje të specializuar dhe gjithëpërfshirëse në jetën e tyre të përditshme.
- Fuqizojmë rrjetin e qendrave komunitare dhe shërbimeve sociale, në partneritet me bashkitë.

- Zhvillojmë një sistem digjital për menaxhimin e mbrojtjes sociale, për transparencë dhe gjurmueshmëri.
- Rrisim ndihmën ekonomike të lidhur me edukimin dhe kujdesin shëndetësor, duke ulur varfërinë afatgjatë.
- Ndërtojmë një pakete të re për mbështetjen e familjes së re, që përfshin subvencione për strehim dhe akses më të lehtë në kredi të buta.
- Integrojmë Shqipërinë në mekanizmat europianë të mbrojtjes sociale, për të garantuar standarde të barabarta me BE.
- Zgjerojmë rrjetin e shërbimeve sociale me 40 shërbime të reja për të garantuar mbulim më të mirë gjeografik
- Rrisim shpenzimet sociale për grupet vulnerabël, në përputhje me standardet e BE-së.
- Zgjerojmë programet e punësimit për gratë dhe komunitetet vulnerabël, duke ngritur 20 ndërmarrje sociale të reja në zonat rurale, që forcojnë integrimin social.
- Rrisim shërbimet për moshën e tretë, duke krijuar struktura të specializuara për kujdesin ndaj të moshuarve, asistencë shtëpiake dhe këshillim psiko-social, për të garantuar një jetë më cilësore, me dinjitet dhe mbështetje të vazhdueshme.

3.4 Pensionet

a) Çfarë Arritëm Së Bashku

Sistemi i pensioneve është në proces modernizimi për të garantuar dinjitet dhe qëndrueshmëri afatgjatë. Qeveria ka vendosur objektiva të qarta për rritjen e pensioneve dhe konsolidimin financiar të skemës, përfshirë luftën kundër informalitetit dhe deklarimin real të pagave, në mënyrë që kontributet të jenë të plota për çdo të siguruar.
Në të njëjtën kohë, po ndërmerret digjitalizimi i plotë i sigurimeve shoqërore për të mundësuar shërbime të shpejta e të aksesueshme për qytetarët.
Në planin e të ardhmes së afërt, pensioni mesatar për kontribuesit e plotë dhe pensioni minimal janë planifikuar të arrijnë respektivisht në 400 euro dhe 200 euro brenda periudhës së programit, si pjesë e forcimit të mbrojtjes sociale.

b) Destinacioni Ynë Europian

Të garantojmë pensione dinjitoze dhe financiarisht të qëndrueshme, të përafruara me standardet e BE-së dhe ILO-s, përmes rritjes graduale të përfitimeve, rritjes së bazës kontribuuese, digjitalizimit të plotë të sigurimeve shoqërore dhe mekanizmave të rinj të investimit për skemën e pensioneve.

c) Punët Tona Përpara

- Të garantohet deri në fund të vitit 2029 pension mesatar prej rreth 400 euro për kontribuesit e plotë dhe pension minimal 200 euro, si pjesë e paketës së mbrojtjes sociale.
- Digjitalizimi i plotë i sistemit të sigurimeve shoqërore (Regjistër elektronik, shërbime online end-to-end), për transparencë dhe gjurmueshmëri.
- Ulja e informalitetit në tregun e punës përmes nxitjes së deklarimit të pagave reale dhe këshillimit sistematik të punëdhënësve/punëmarrësve, për të rritur bazën e kontributeve.
- Përdorim sistematik i bonuseve sipas zhvillimeve ekonomike.
- Pensionet do të mbulojnë rreth 40% të të ardhurave të fituara gjatë viteve të punës, deri në vitin 2030 në përputhje me standardet europiane/ILO.
- Portabilitet ndërkufitar i përfitimeve: përfundimi dhe nënshkrimi i marrëveshjeve të njohjes së ndërsjellë të pensioneve

3.5. Fëmijët, Rinia dhe Barazia Gjinore

a) Çfarë Arritëm Së Bashku

Fëmijët janë prioritet kombëtar, ndaj politikat e dekadës së fundit janë orientuar drejt garantimit të mbrojtjes së tyre, përmirësimit të shërbimeve arsimore dhe shëndetësore, si dhe krijimit të kushteve të barabarta për zhvillimin e potencialit të çdo fëmije. Për të ecur me hapat e zhvillimit teknologjik, kemi investuar në 300 laboratorë inteligjentë dhe kurrikula të reja të teknologjisë së informacionit dhe kodimit, nga të cilët kanë përfituar 35,000 fëmijë. Mbi 12,000 fëmijë janë angazhuar në programin e ekipeve sportive, duke e bërë sportin një komponent thelbësor të edukimit dhe zhvillimit të fëmijëve. Mbi 10,000 fëmijë kanë pasur mundësinë të zbulojnë dhe zhvillojnë talentet e tyre në arte dhe zeje pas orarit mësimor.

Rinia shqiptare është një aset kombëtar, ndaj politikat e dekadës së fundit janë përqendruar në rritjen e mundësive për arsim, punësim dhe përfshirje sociale. Janë ndërtuar dhe rindërtuar 15 qendra rinore dhe biblioteka që kanë shërbyer si hapësira krijimtarie dhe aftësimi për mbi 230 mijë të rinj. Përmes fazës pilot të Garancisë Rinore, mbi 1,300 të rinj kanë përfituar mundësi punësimi, trajnimi apo arsimimi brenda 4 muajve nga regjistrimi. Përmes programit kombëtar të praktikave të punës, kemi ofruar praktikën e parë të punës për mbi 5,000 të rinj, dhe kemi angazhuar 1,700 të rinjtë më të suksesshëm si pjesë e administratës.

Programet për zhvillimin e aftësive digjitale kanë përfshirë mbi 2,000 programues të rinj, ndërsa qendra si TUMO Tirana, Ecole 42, kanë krijuar ekosisteme të reja inovacioni për brezin e ri. Të rinjtë janë përfshirë në vendimarrje vendore dhe kombëtare, përmes Këshillave Rinorë Lokalë dhe Këshillit Kombëtar Rinor ku marrin pjesë rreth 500 të rinj në të gjithë vendin.

Nëpërmjet mbështetjes për organizatat rinore kemi zhvilluar 84 projekte me anë të së cilëve janë zhvilluar aftësitë e 43,600 të rinjve në 61 bashki të vendit, duke përdorur metodologjinë e BE për grantdhënie.

Është forcuar legjislacioni për barazisë gjinore duke fortësuar mbrojtjen nga diskriminimi, janë rritur masat për pjesëmarrjen e grave në tregun e punës dhe në politikë, ndërsa është avancuar kuota gjinore në parlament dhe qeverisje. Skemat e mbështetjes sociale kanë synuar në mënyrë të veçantë nënat e reja dhe gratë në zonat rurale, duke lidhur politikat sociale me punësimin dhe arsimin profesional.

b) Destinacioni Ynë Europian

Të konsolidojmë një ekosistem rinor gjithëpërfshirës me barazi gjinore, që përshpejton integrimin në BE: shanse të barabarta për arsim cilësor e aftësi moderne, tranzicion të shpejtë shkollë–punë, pjesëmarrje e lëvizshmëri evropiane dhe barazi në punësim, paga e përfaqësim, të mundësuara nga digjitalizimi dhe politika të bazuara në të dhëna.

c) Punët Tona Përpara

- Investimi në 1,000 laboratorë inteligjentë dhe shtrirja e kurrikulës së kodimit dhe inteligjencës artificiale në shkolla përgjatë gjithë arsimit parauniversitar duke modernizuar mësimdhënien e duke garantuar një mjedis inovativ për fëmijët.
- Do të nxisim dhe kultivojmë talentin e të rinjve në fushat e artit, kulturës, shkencës, dhe teknologjisë, përmes shtrirjes së programit jashtëshkollor arte dhe zeje në të gjithë shkollat e arsimit parauniversitar.
- Do të vijojë investimi në infrastrukturë sportive dhe shtrirjen e programit të ekipeve sportive në shkolla duke shtuar disiplinat sportive dhe numrin e shkollave pjesëmarrëse.
- Krijimi i hapësirave urbane të standardizuara me kënde lojërash multifunksionale për fëmijët dhe kujdestarët e tyre.
- Dyfishimi i qendrave rinore duke mbuluar të gjitha bashkitë e vendit me hapësira të dedikuara për krijimtari dhe inovacion.
- Mbështetja e 120 projekteve rinore nga organizatat rinore me qëllim ofrimin e më shumë mundësive për të rinjtë në fushat e kulturës, sportit, inovacionit dhe edukimit.

- Rritja e pjesëmarrjes së të rinjve në vendimmarrje, përmes Këshillave Rinorë në çdo bashki, dhe nëpërmjet programit të nismave komunitare që mbështet idetë e të rinjve.
- Mbështetja e 3,000 të rinjve nëpërmjet programit kombëtar të praktikave të punës, për eksperiencën e tyre të parë të punës në administratë, dhe punësimi i 1,250 më të mirëve.
- Mbështetja e 1,000 të rinjve të talentuar me pjesëmarrje në kompeticione dhe veprimtari ndërkombëtare në fushën e kulturës, edukimit, shkencës, teknologjisë dhe sportit.
- Idetë e mbi 2,500 të rinjve do të zbatohen në komunitetet e tyre nëpërmjet mbështetjes financiare dhe teknike të programit të nismave komunitare.
- Zgjerimi i Garancisë Rinore me përfshirjen e mbi 40 mijë të rinjve në punësim, arsim ose trajnim deri në vitin 2030.
- Krijimi i një platforme digjitale për rininë, për të ofruar shërbime, mundësi dhe financime transparente.
- Prezantimi për herë të parë i Ligjit për Vullnetarizmin, i cili do të bëj të mundur që eksperienca vullnetare të njihet si pervojë pune.
- Zhvillimi i programeve kombëtare për aftësitë digjitale të rinisë, duke përfshirë mbi 50 mijë të rinj deri në vitin 2030.
- Përdorimi i kredive të buta dhe subvencioneve për strehim dhe finacimi i sipërmarrjes rinore mes mbështetjes për themelimin e startup-ve rinore
- Sigurimi i barazisë gjinore në tregun e punës, me masa për të reduktuar hendekun e pagave mes grave dhe burrave.
- Rritja e pjesëmarrjes së grave në politikë dhe qeverisje, duke forcuar kuotat gjinore dhe promovuar lidershipin femëror.
- Mbështetje e dedikuar për nënat e reja dhe gratë në zonat rurale, me trajnime profesionale dhe subvencione të drejtpërdrejta.

3.6. Mbrojtja e Mjedisit dhe Ndryshimet Klimatike

a) Çfarë Arritëm Së Bashku

Mbrojtja e mjedisit dhe përballja ndaj ndryshimeve klimatike janë pjesë qendrore e politikave zhvillimore të Shqipërisë. Sot, 21,6 % e territorit kombëtar është zonë e mbrojtur, ndërsa deklarimi i lumit Vjosa Së Bashku me tre tributarët e tij (Drino, Bënça dhe Shushica) si i pari Park Kombëtar në Evropë i një lumi të egër e ka vendosur Shqipërinë në hartën globale të mbrojtjes së biodiversitetit.

Janë ripyllëzuar dhe shtuar sipërfaqe të gjelbra me mbi 500 mijë pemë në 150 fushata mbjelljeje në kuadër të “Vitit të Pyjeve 2024”, duke rritur sipërfaqet e gjelbra urbane dhe rurale dhe duke përmirësuar cilësinë e ajrit. Paralelisht, është përmirësuar rrjeti i monitorimit të cilësisë së ajrit dhe janë hartuar strategji për reduktimin e ndotjes nga transporti dhe operatorët industrialë.

Në fushën e menaxhimit të mbetjeve, është shtuar dhe përmirësuar infrastruktura e trajtimit të mbetjeve me impiante të kompostimit, riciklimit si dhe ata rajonal të trajtimit fundor të mbetjeve, duke ulur ndjeshëm edhe duke mbyllur një pjesë të madhe të venddepozitimeve të pakontrolluara. Gjithashtu përqindja e mbledhjes së mbetjeve në territorin e Republikës ka arritur në 98% duke dyfishuar dhe trefishuar në disa raste frekuencën dhe mjetet e mbledhjes së mbetjeve në bashkitë bregdetare gjatë periudhës së fluksit të lartë të sezonit turistik. Për ujërat, janë forcuar kapacitetet e monitorimit të baseneve dhe nisur hartimi i Strategjisë Kombëtare për Ujërat Detare.

Shqipëria ka miratuar ligje të reja për eficiencën e energjisë dhe biokarburantet, si dhe ka nisur zbatimin e Planit Kombëtar për Rinovimin e Ndërtesave, duke e lidhur mbrojtjen e mjedisit me tranzicionin energjetik dhe uljen e emetimeve.

Shqipëria ka miratuar Strategjinë Kombëtare të Ndryshimeve Klimatike si dhe ka nisur zbatimin e planeve vendore për përshtatjen ndaj ndryshimeve klimatike duke krijuar mundësinë e mitigimit të efekteve nëpërmjet masave të prioritizuara për 5 sektorët kryesore si Energjia, Transporti, Turizmi, Bujqësia dhe Zhvillimi Urban.

b) Destinacioni Ynë Europian

Objektivi ynë është që deri në vitin 2030, Shqipëria të jetë një shembull evropian i zhvillimit të qendrueshëm në mbrojtjen e mjedisit dhe adaptimin ndaj ndryshimeve klimatike, përmes forcimit të sistemeve të mbrojtjes, rritjes së sipërfaqeve të gjelbra dhe integrimit të plotë me politikat e gjelbra të BE-së.

Ky vizion nënkupton hartimin dhe zbatimin e politikave sektoriale në zhvillimin e qëndrueshëm, tranzicioni drejt ekonomisë qarkulluese reduktim të emetimeve dhe dhe garantim të një mjedisi të shëndetshëm për qytetarët, në përputhje me Marrëveshjen e Gjelbër Europiane dhe Agjendën 2030 të BE-së.

c) Punët Tona Përpara

- Krijimi i Ekonomisë Qarkulluese në rang vendi me një Operator Kombëtar të Trajtimit të Integruar të Mbetjeve dhe me investime në të gjithë zonat e menaxhimit të mbetjeve.

- Rrisim riciklimin dhe kompostimin, shtojmë vend-depozitimet sanitare, mbyllim pikat e papërshtatshme historike dhe mbajmë bashkitë të pastra.
- Forcojmë kontrollin e territorit dhe zbatojmë standardet BE mbi përgjegjësinë mjedisore sipas parimit "Ndotësi paguan" dhe luftën ndaj krimit mjedisor.
- Ndërtojmë sistemin e ri digjital të integruar i të dhënave mjedisore për gjurmim "real-time".
- Përmirësojmë menaxhimin e integruar të burimeve ujore duke shtuar kapacitetet e monitorimit në të gjitha basene dhe ujërat detare.
- Përmirësojmë sistemin e të dhënave mjedisore nëpërmjet përdorimit të teknologjive të reja dhe integrim të burimeve vendore/qendrore.
- Rrisim pyllëzimin: dokumente kornizë dhe kadastra e zonave të mbrojtura; rimbjellje e zonave të prekura nga zjarret.
- Harmonizojmë politikat klimatike në të gjithë sektorët për ulje të emetimeve dhe përshtatje ndaj ndryshimeve klimatike.

3.7. Pushteti Vendor dhe Zhvillimi Rajonal

a) Çfarë Arritëm Së Bashku

Një dekadë pas reformës administrativo-territoriale, pushteti vendor është konsoliduar si një shtyllë thelbësore e qeverisjes demokratike dhe ofrimit të shërbimeve publike. Kalimi nga 373 njësi vendore në 61 bashki ka sjellë rritje të kapaciteteve administrative, rritje të eficiencës financiare dhe standardizim të shërbimeve. Buxheti i pushtetit vendor është rritur ndjeshëm, ndërsa bashkitë kanë përfituar mbështetje teknike dhe financiare për digjitalizim dhe modernizimin e administratës vendore.

Janë hedhur bazat për integrimin e pushtetit vendor me procesin e anëtarësimit në BE, përmes përgatitjes së tyre për të përthithur fondet e kohezionit dhe programet e zhvillimit rajonal. Përmes mbështetjes së Bankës Botërore dhe partnerëve europianë, synohet vendosja e sistemit të ri të menaxhimit financiar vendor të integruar me thesarin e shtetit, për të rritur transparencën dhe llogaridhënien.

Në nivelin e zhvillimit të rajoneve, janë bërë hapa të rëndësishëm për përgatitjen e kornizës NUTS dhe për ndërtimin e kapaciteteve të programimit rajonal, duke hapur rrugën për përdorimin e fondeve të BE-së në zhvillimin territorial. Po ashtu, është nisur Akademia e Pushtetit Vendor, me synimin për të trajnuar mijëra punonjës të bashkive.

b) Destinacioni Ynë Europian

Një qeverisje vendore moderne, e fuqizuar financiarisht e profesionalisht, si dhe e gatshme për zbatimin e politikave të kohezionit të BE-së, duke garantuar zhvillim të balancuar rajonal dhe shërbime publike cilësore për çdo qytetar.

Ky vizion lidhet drejtpërdrejt me procesin e anëtarësimit në BE dhe synon që bashkitë të jenë aktorë kryesorë të zhvillimit ekonomik, social dhe mjedisor.

c) Punët Tona Përpara

- Reforma e re adminstrative territoriale 2.0 dhe përshtatja e saj me standardet e BE-së deri në vitin 2027.
- Forcojmë kapacitetet sipërmarrëse të bashkive përmes një ligji të ri për shoqëritë vendore dhe qeverisjen e ndërrmarjeve publike lokale.
- Sigurojmë shërbimë më të akesueshme nga qytetarët duke ri-inxhineruar dhe digjitalizuar dhe shërbimet vendore sipas modelit e-Albania.
- Fuqizojmë finaciarisht dhe nxisim përfromacën e bashkive duke rishikuar formulën e transfertës së pakushtëzuar dhe prezantimin e grantit të performances.
- Mbështesim përthithjen e fondeve të BE-së përmes forcimit të njësive të integrimit europian në çdo bashki, për të zbatuar standardet e BE-së dhe për të përthithur fondet e kohezionit.
- Fuqizojme kapacitetet profesionale vendore, duke krijuar Akademinë e Pushtetit Vendor si një qender trajnimi dhe zhvillimi për mbi 4 mijë punonjës vendorë.
- I japim më shumë fuqi bashkive duke zgjeruar decentralizimin në fusha si arsimi, shëndeti dhe shërbimi këshillimor bujqësor.
- Nxisim bashkitë të kthehen në agjentë të zhvillimit ekonomik duke hartuar plane lokale të zhvillimit ekonomik vendor me përfshirjen e universiteteve dhe qendrave kërkimore.
- Forcojmë deokracinë vendore, përmes transparencës dhe llogaridhënies dhe të dhënave të hapura (open data), me tregues të matshëm mujorë dhe përfshirje të qytetarëve në monitorim.

3.8 Sporti

a) Çfarë Arritëm Së Bashku

Gjatë dekadës së fundit sporti është shndërruar nga një sektor i lënë pas dore në një shtyllë të zhvillimit social e shëndetësor, me investime në infrastrukturë dhe rritje të mundësive për fëmijët e të rinjtë. Investuam në ndërtimin e 150 terreneve sportive në shkolla e komunitete, ndërsa stadiumet si “Air Albania”, “Elbasan Arena”, në Shkodër e Kukës përmbushin standardet FIFA/UEFA.

Programi i ekipeve sportive në shkolla ka rezultuar histori suksesi dhe parashikohet të vijojë zgjerimi në numër disiplinash dhe investime vjetore në infrastrukturë, për të rritur pjesëmarrjen e fëmijëve dhe të rinjve në aktivitete sportive.
Në politikën sektoriale, sporti trajtohet si pjesë thelbësore e edukimit, shëndetit dhe kulturës shoqërore.

b) Destinacioni Ynë Europian

Të forcojmë sportin si politikë publike horizontale për shëndetin, edukimin dhe kohezionin shoqëror, duke rritur pjesëmarrjen masive, duke zhvilluar talentin me infrastrukturë sportive dhe kushte të standardeve ndërkombëtare dhe duke garantuar përfshirje të barabartë, dhe duke përfshirë dhe infrastrukturë të përshtatur për personat me aftësi të kufizuara.

c) Punët Tona Përpara

- Ndërtojmë 4 stadiume të reja në Tiranë, Durrës, Korçë dhe Vlorë, me standarde të unifikuara për sportin profesionist.
- Themelojmë akademitë sportive sipas modeleve më të mira ndërkombëtare Manchester City, Rafael Nadal dhe NBA për zbulimin dhe zhvillimin e talenteve.
- Investojmë në ndërtimin e 200 palestrave dhe terreneve të reja sportive në shkolla, duke garantuar akses të barabartë për çdo nxënës në hapësira moderne për edukim dhe aktivitet fizik.
- Zgjerojmë programin kombëtar "Ekipet Sportive në Shkolla" me disiplina të reja sportive, duke aktivizuar më shumë se 20 mijë nxënës në shkolla.
- Krijojmë Komiteti Paraolimpik Kombëtar Shqiptar dhe Olimpikun Special Shqiptar si dhe rrisim mbështetjen për sportistët elitarë e federatat, për përgatitje në garat ndërkombëtare.
- Ndërtojmë infrastrukturë të përshtatur për personat me aftësi të kufizuara, duke mundësuar përfaqësimin në Olimpiadat Speciale dhe Paraolimpike.

- Shqipëria do të mikpresë gjithnjë e më shumë ngjarje sportive ndërkombëtare, duke u shndërruar në një qendër rajonale të sportit. Këto angazhime do të kenë ndikim të drejtpërdrejtë në promovimin e potencialeve ekonomike, turistike dhe kulturore të vendit, duke e vendosur Shqipërinë në hartën e organizimit të eventeve të mëdha sportive.

3.9 Kultura

a) Çfarë Arritëm Së Bashku

Në dhjetë vitet e fundit, kemi kthyer kulturën në një prioritet kombëtar, duke e vendosur në qendër të zhvillimit social dhe ekonomik të vendit. Me investime të qëndrueshme, kemi transformuar trashëgiminë kulturore, infrastrukturën artistike dhe jetën kulturore në çdo cep të Shqipërisë.

Realizuam 650 restaurime në objekte të trashëgimisë kulturore, katër herë më shumë se qeveria e mëparshme, ndërsa rijetëzuam 7 qendra historike, duke i kthyer ato në motorr zhvillimi turistik e ekonomik. Pazari i Ri, Kruja, Gjirokastra, Vlora, Berati dhe Korça janë sot shembulli i kësaj rilindjeje kulturore.

Rindërtuam 10 teatro dhe 20 muze, ndërsa rikonstruksioni i Teatrit Kombëtar të Operës, ndërtimi i Arturbina-s dhe modernizimi i Galerisë Kombëtare kanë hapur një epokë të re për artin skenik dhe pamor. Janë mbi 1.5 milionë vizitorë që vizitojnë sitet kulturore dhe muzetë çdo vit, shtatë herë më shumë se në 2013.

Trashëgimia shqiptare është njohur botërisht, me përfshirjen e Xhubletës, Kërcimit të Tropojës dhe Transhumancës në listën e UNESCO-s, duke forcuar identitetin tonë kulturor.

Mbështetja për artistët ka qenë konkrete. Kemi rritur me 60% pagat në institucionet publike, kemi financuar mbi 1,800 projekte të skenës së pavarur dhe kemi krijuar programe të posaçme për krijimtarinë artistike.

Javët Kulturore Ndërkombëtare kanë kthyer Shqipërinë në një qendër të rëndësishme kulturore në rajon, duke sjellë diversitet artistik nga e gjithë bota dhe duke promovuar kulturën shqiptare jashtë kufijve.

b) Destinacioni Ynë Europian

Të kthejmë kulturën në motor zhvillimi ekonomik e turistik, duke rijetëzuar trashëgiminë dhe fuqizuar industrinë krijuese, si dhe duke rritur ndërkombëtarizimin dhe rrjetëzimin e saj, për ta kthyer Shqipërinë epiqendrën kulturore të rajonit dhe një aktor aktiv në hapësirën evropiane.

c) Punët Tona Përpara

- Modernizojmë Muzeun Historik Kombëtar dhe hapim 7 muze të rinj (Arte të Bukura, Arkeologjik Durrës & Korçë, Hebraik, Italian, Filmit, "Besa", Arbëresh në Vuno).
- Ndërtojmë Teatrin e ri Kombëtar dhe përfundojmë Qendrën Kombëtare të Kulturës për Fëmijë me standarde bashkëkohore.
- Rikualifikojmë destinacionet historike e kulturore, duke i kthyer në motor ekonomik për turizmin kulturor.
- Ngremë 10 hapësira të reja për librin dhe artin deri në vitin 2030 dhe integrojmë edukimin kulturor në shkolla e universitete.
- Përmirësojmë Statusin e Artistit dhe krijojmë skema financiare të reja për mbështetjen e krijimtarisë artistike.
- Dyfishojmë eventet dhe trefishojmë publikun brenda katër viteve, duke fuqizuar industrinë kreative si motor të turizmit.
- Ngremë Qendra Kulturore Shqiptare në Itali, Greqi, Francë, Gjermani, Angli e SHBA për të promovuar kulturën shqiptare jashtë vendit.
- Krijojmë Fondacionin "CulturAlb" për zhvillimin e industrisë krijuese dhe mbështetjen e artizanëve.
- Vendosim sistem të unifikuar digjital biletimi për site dhe muze, si dhe digjitalizojmë arkivat kulturore.
- Krijojmë Agjencinë Kombëtare të Menaxhimit të Pasurive Kulturore dhe Qendrën Kombëtare për Artin dhe Kulturën për menaxhim më efikas e transparent.
- Restaurojmë monumente të degraduara, rijetëzojmë rrjetin e kinoteatrove dhe nisim "Itinerarin e 100 Kullave" për zonat veriore.
- Hartojmë Strategjinë Kombëtare të Artit dhe Kulturës 2026–2030 dhe miratojmë paketën e re ligjore për kinemanë, teatrin, librin, sponsorizimin dhe pasaportën e artistit.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

KRYEMINISTRIA